

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W JAROCINIE**

Telefony:

- informacja o numerach wewnętrznych	/62/ 747 23 17
- PPIS w Jarocinie	/62/ 747 60 03
- faks	/62/ 747 23 17
	/62/ 747 62 43
- e-mail	psse.jarocin@pis.gov.pl
- Stanowisko Pracy do Spraw Organizacji i Statystyki	
- faks	/62/ 747 23 17
	/62/ 747 62 43
- e-mail	statystyka@psse-jarocin.pl

Załącznik nr.....⁸.....
do protokołu nr.....^{VII/15}.....

ul. Wąska 2
63-200 Jarocin
<http://pssejarocin.pis.gov.pl>

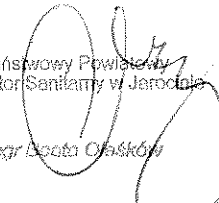
SO-0701-5(2)/15

oryginał/kopia
Jarocin, dnia 13.04.2015 r.

**Szanowny Pan
Jan Szczerbań
Wiceprzewodniczący
Rady Powiatu Jarocińskiego**

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie przekazuje w załączeniu „Informację o stanie sanitarno-epidemiologicznym na obszarze powiatu jarocińskiego za 2014 rok”, która zostanie przedstawiona na sesji Rady Powiatu Jarocińskiego w dniu 23 kwietnia 2015 r.

Z poważaniem

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Jarocinie

mgr Daria Olskówa

1 załącznik jw.

**INFORMACJA
O STANIE SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNYM
NA OBSZARZE POWIATU JAROCIŃSKIEGO
ZA 2014 ROK**

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W JAROCINIE

Jarocin 2015

SPIS TREŚCI:

Wstęp.....	3
I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych	4
II. Zaopatrzenie i jakość wody przeznaczonej do spożycia	14
III. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej	16
IV. Stan sanitarny podmiotów leczniczych.....	19
V. Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy	21
VI. Warunki sanitarno-higieniczne w szkołach i innych placówkach oświatowo- wychowawczych.....	31
VII. Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku	40
VIII. Działalność z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.....	51
IX. Zapobiegawczy nadzór sanitarny.....	65
Zakończenie	67

WSTĘP

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu jarocińskiego w roku 2014 było promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, zapobieganie powstawaniu chorób i zaburzeń zdrowia, w tym chorób zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego z zakresu zdrowia publicznego oraz prowadzenie działalności przeciwepidemicznej.

Powyższy cel realizowany był w oparciu o regulacje prawne, w szczególności o ustawę z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1263, z późn. zm.).

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Jarocinie wykonywała zadania zgodnie z „Planem zasadniczych przedsięwzięć na rok 2014”, a także przeprowadzała kontrole w związku z działaniami akcyjnymi, na podstawie otrzymanych zgłoszeń i wytycznych.

Realizowano różnorodne działania edukacyjno-informacyjne na rzecz umacniania zdrowia jednostki oraz całego społeczeństwa powiatu jarocińskiego.

Kontynuowano wdrażanie procedur identyfikacji i oceny zagrożeń sanitarno-epidemiologicznych oraz realizowano system ciągłego podnoszenia poziomu kształcenia pracowników.

Doskonalono systemy zarządzania w działalności laboratoryjnej i kontrolnej, gwarantując uzyskanie wiarygodnych wyników badań i kontroli, jak również skuteczność realizacji zaplanowanych celów w obszarze ochrony zdrowia ludzkiego.

W 2014 r., podobnie jak w latach ubiegłych, kontynuowano współpracę z Wielkopolskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym, Inspekcją Weterynaryjną, Starostwem Powiatowym, Urzędami Miast i Gmin, Strażą Miejską, Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego, Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej, Komendą Powiatową Policji oraz prasą lokalną.

W przedkładanej ocenie ujęto sytuację epidemiologiczną w zakresie chorób zakaźnych, zawodowych oraz wyniki nadzoru sanitarnego prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jarocinie.

Prezentowane w niniejszym opracowaniu dane liczbowe pochodzą ze sprawozdań statystycznych za rok 2014 realizowanych w ramach programu badań statystycznych.

I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHORÓB ZAKAŹNYCH

I.1. Choroby, szerzące się drogą pokarmową

W roku sprawozdawczym tak jak w latach ubiegłych sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób szerzących się drogą pokarmową kształtowała się pomyślnie. Nie zanotowano żadnego zachorowania na **dur brzuszny**. Podobnie jak w latach ubiegłych nie notowano również zachorowań na **dury rzekome** oraz **WZW typu A**.

Zarejestrowano **1** przypadek (wsp. zap. 1,39) zachorowania na **czerwonkę** potwierdzoną laboratoryjnie. Osoba lat 66 zamieszkała na terenie wsi.

Odnotowano wzrost zatruc pokarmowych wywołanych pałeczką salmonella z **12** przypadków (wsk. zap. 16,75) w roku 2013 do **16** (wsk. zap. 22,32) w roku 2014. Wszystkie zarejestrowane przypadki to przypadki potwierdzone laboratoryjnie. Zachorowania wystąpiły na terenie wsi (8 przypadków) i w mieście (8 przypadków). Dotyczyły one w **4** przypadkach kobiet i w **12** przypadkach mężczyzn.

W **13** przypadkach zachorowania wywołała pałeczka *Salmonella enteritidis*, natomiast po jednej *Salmonella* z gr. B, C i D.

W 2014 r. tak jak w latach ubiegłych nie zanotowano ani jednego zatrucia pokarmowego wywołanego **enterotoksyną gronkowcową, toksyną botulinową, grzybami, jersiniozą**.

W porównaniu z rokiem ubiegłym zanotowano wzrost zachorowań na **biegunki u dzieci do lat 2** i zarejestrowano ich ogółem **47** (wsk. zap. 3014,75), a w roku 2013 było ich **31** (wsk. zap. 1957,0).

W **6** przypadkach, biegunek nie poddano badaniu, było to **5** przypadków leczonych ambulatoryjnie i **1** poddane hospitalizacji.

Z ogółu zachorowań **40** przypadków zachorowań na biegunki do lat 2 poddano hospitalizacji.

I.2. Ogniska zachorowań.

W roku 2014 na terenie powiatu jarocińskiego nie zarejestrowano ognisk zbiorowych zatruc pokarmowych.

Zarejestrowano natomiast **15 innych ognisk zachorowań**, z czego w **13** czynnikiem etiologicznym była *Varicella*, a w **2** *Rubella*. Ogniska **ospy wietrznej** wystąpiły w **9** przedszkolach (5 na terenie wiejskim, 4 w mieście) oraz w **4** szkołach podstawowych (1 na terenie wiejskim, 3 miejskim). Zarejestrowane **2** ogniska **różyczki**, z których **1** wystąpiło w przedszkolu miejskim, **1** w szkole podstawowej na wsi.

Ogółem w ogniskach chorowało **204** dzieci do lat 14-tu. Ani jednego przypadku z ogółu zachorowań nie poddano hospitalizacji. Wszystkie zachorowania zakończyły się wyzdrowieniem.

I.3. Choroby w zakresie, których prowadzi się szczepienia ochronne.

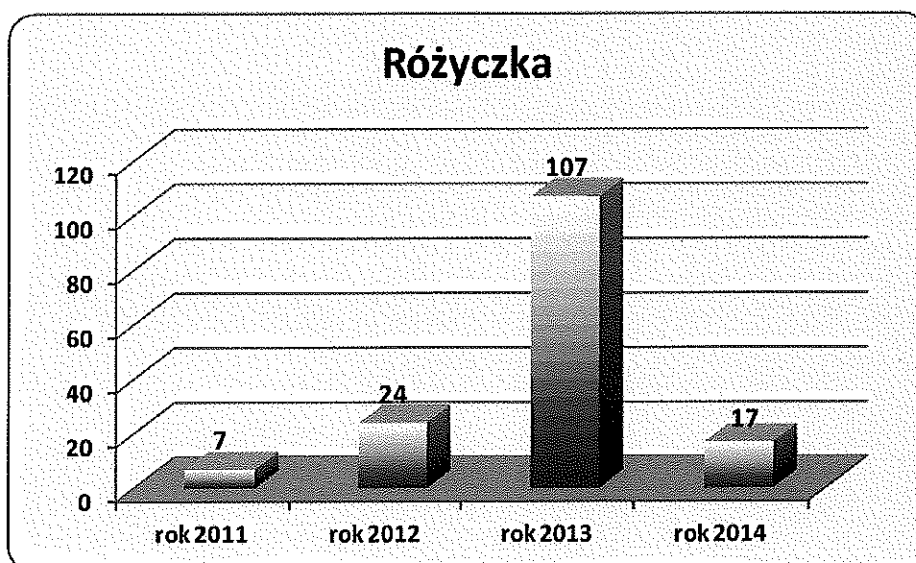
Sytuacja epidemiologiczna chorób przeciwko, którym prowadzi się szczepienia ochronne tak jak w latach ubiegłych kształtowała się dość pomyślnie.

W roku 2014 nie zanotowano żadnego zachorowania na **tężec, nagminne porażenie dziecięce oraz odrę.**

W okresie sprawozdawczym na terenie powiatu jarocińskiego rejestrowaliśmy tendencje spadkową w porównaniu z rokiem ubiegłym zachorowań na **różyczkę** z **107** przypadków (wsp. zap. 149,37) do **17** przypadków (wsp. zap. 23,71) w 2014 r. W poprzednich latach kształtowała się następująco: 7 przypadków w 2011 r. (wsp. zap. 9,86), a w 2012 - **24** przypadki (wsp. zap. 33,53).

Z ogółu zachorowań na różyczkę w 2014 r. **5** chłopców i **3** dziewczynki poddano uodpornieniu 1 dawką szczepionki (MMR, PRIORIX), a 1 dziewczynkę dwoma dawkami szczepionki (MMR, PRIORIX).

Najwięcej zachorowań odnotowano w grupie wiekowej od urodzenia do ukończenia 1 roku życia - **5** przypadków. Zachorowania rozkładały się na mieszkańców miast **10** i 7 na mieszkańców wsi. Zachorowania według płci rozkładały się następująco 6 przypadków u mężczyzn i 11 przypadków u kobiet. Sezonowy wzrost zachorowań przypadał na miesiąc kwiecień.

Rys. Nr 1 Zachorowania na różyczkę w powiecie jarocińskim w latach 2011-2014.

W roku sprawozdawczym zarejestrowano **jeden** przypadek zachorowania na **krztusiec**. Chorowało 1 dziecko w 5-tym miesiącu życia. Zachorowanie wystąpiło na terenie miasta. Dziecko było poddane uodpornieniu 2 dawkami (MMR, Priorix).

W roku 2014 zarejestrowano 1 zachorowanie (wsp. zap. 1,39) na **wirusowe zapalenie wątroby typu B**, a w 2013 roku 2 przypadki (wsp. zap. 2,79). Wyżej wymienione zachorowanie w 2014 r. to przypadek przewlekły nie poddany uodpornieniu, dotyczący 49 letniej kobiety zamieszkałej na wsi. Nie zarejestrowano zachorowań na **wirusowe zapalenie wątroby typu B** wśród osób narażonych zawodowo.

Zapadalność na **nagminne zapalenie przyusznic** w roku 2014 wykazała tendencję wzrostową i wynosiła 10 przypadków (wsp. zap. 13,95). W roku 2013 zarejestrowano 4 przypadki zachorowań (wsp. zap. 5,58). Zachorowania w 2014 dotyczyły 8 mężczyzn i 2 kobiet zamieszkałych na terenie wsi. Sześć przypadków poddano uodpornieniu jedną dawką (Priorix i MMR), a jedną osobę dwoma dawkami. Sezonowy wzrost zachorowań przypadł na miesiące styczeń i wrzesień.

I.4. Neuroinfekcje, choroba meningokokowa.

W roku sprawozdawczym tak jak w latach ubiegłych nie zarejestrowano inwazyjnych chorób wywołanych przez *Streptococcus Pneumoniae*, *Hemophilus influenzae*.

Odnotowano natomiast 1 przypadek zachorowania na ostrą posocznice meningokokową wywołaną przez *Neisseria meningitidis* gr. C, potwierdzoną przez KOROUN/349/2014. Przypadek dotyczył dziewczynki 8 miesięcznej zamieszkałej w mieście. Pacjentka hospitalizowana. Zachorowanie zakończyło się wyzdrowieniem.

Zarejestrowano 1 przypadek bakteryjnego zapalenia opon mózgowych i mózgu nie sklasyfikowanego gdzie indziej. Przypadek dotyczył 33 letniego mężczyzny zamieszkałego na terenie wsi. Nie wykonano badania płynu mózgowo-rdzeniowego. Pacjent był poddany hospitalizacji. Zejściem choroby był zgon, a bezpośrednią przyczyną był obrzęk mózgu.

Następny przypadek bakteryjnego zapalenia opon mózgowych wywołany przez *Staphylococcus epidermidis* dotyczył chłopca w 7 dobie życia, zamieszkałego na wsi. Przypadek hospitalizowany zakończył się wyzdrowieniem.

Zarejestrowano 1 przypadek wirusowego zapalenia opon mózgowych, nie określony. Przypadek dotyczył mężczyzny lat 24 zamieszkałego na wsi. Pacjent hospitalizowany, leczenie zakończyło się wyzdrowieniem.

I.5. Choroby odzwierzęce

Sytuacja epidemiologiczna chorób odzwierzęcych na terenie powiatu kształtowała się pomyślnie. Tak jak w latach ubiegłych nie notowano zachorowań na **włośnicę, leptospirozę oraz listeriozę**.

I.6. Inne choroby zakaźne

W roku 2014 nie odnotowano **salmonelloz pozajelitowych, kampylobakterioz, zakażenia enterokrwotocznymi szczepami E. coli**.

W porównaniu z rokiem ubiegłym zachorowania na **wirusowe zapalenie wątroby typu C** nieznacznie wzrosły i zarejestrowano:

6 przypadków wg definicji przypadku 2014 (wsp. zap. 8,37)

3 przypadki wg definicji przypadku 2009 (wsp. zap. 4,18).

Wszystkie zachorowania to przypadki przewlekłe.

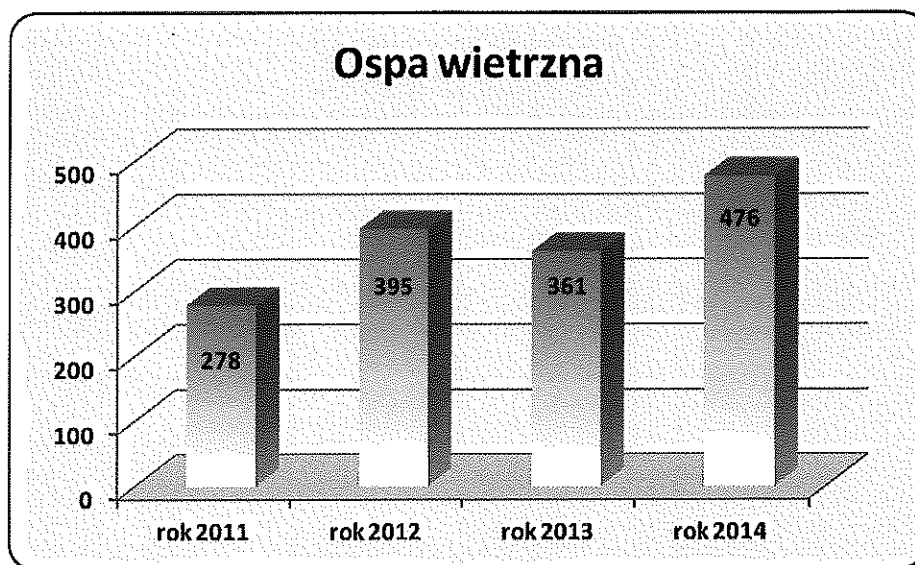
W/w przypadki dotyczyły 1 mężczyzny i 5 kobiet zamieszkałych na wsi oraz 1 kobiety zamieszkałej w mieście.

Nie zarejestrowano zachorowań na **wirusowe zapalenie wątroby typu C** u osób narażonych zawodowo.

W roku sprawozdawczym w porównaniu z rokiem ubiegłym zanotowano wzrost zachorowań na **ospę wietrzną** z 361 (wsp. zap. 503,96) w roku 2013, do 476 (wsp. zap. 663,98) zachorowań w roku 2014. Sezonowy wzrost zachorowań przypadł na miesiące styczeń, kwiecień i listopad. Zachorowania te występowały zarówno w miastach (199 przypadków) jak i na wsiach (277 przypadków). Chorowało 263 mężczyzn i 213 kobiet. Najwięcej zachorowań przypadało na grupy wiekowe:

GRUPY WIEKOWE	LICZBA PRZYPADKÓW
3	63
4	94
5	55
6	57

Zarejestrowano 13 ognisk zachorowań, których czynnikiem etiologicznym była oспа wietrzna.

Rys. Nr 2 Zachorowania na ospę wietrzną w latach 2011-2014.

W roku 2014 odnotowano nieznaczny spadek zachorowań na **boreliozę** z 8 zachorowań (wsp. zap. 11,17) w roku 2013 do 6 (wsp. zap. 8,37) w roku 2014. Zachorowaniu uległy 3 kobiety oraz 3 mężczyźni.

Zachorowania dotyczyły mieszkańców wsi - 4, a miast 2 przypadki.

Dwa przypadki przebiegały pod postacią stawową i podlegały hospitalizacji pozostałe 4 leczono ambulatoryjnie.

Zachorowania w 5 przypadkach zostały rozpoznane na podstawie objawów klinicznych i potwierdzonych laboratoryjnie, natomiast 1 na podstawie objawów klinicznych.

W jednym przypadku zachorowanie związane było z narażeniem zawodowym.

I.7. Gruźlica

W okresie sprawozdawczym wystąpiły 3 przypadki zachorowań. W stosunku do roku ubiegłego odnotowano wzrost zachorowań (2013 – 1 przypadek).

I.8. Choroby przenoszone drogą płciową

W 2014 zarejestrowano 3 przypadki zachorowań:

- 1 kiła wczesna,
- 1 kiła nieokreślona,
- 1 rzeżączka.

I.9. Zapobieganie wściekliznie

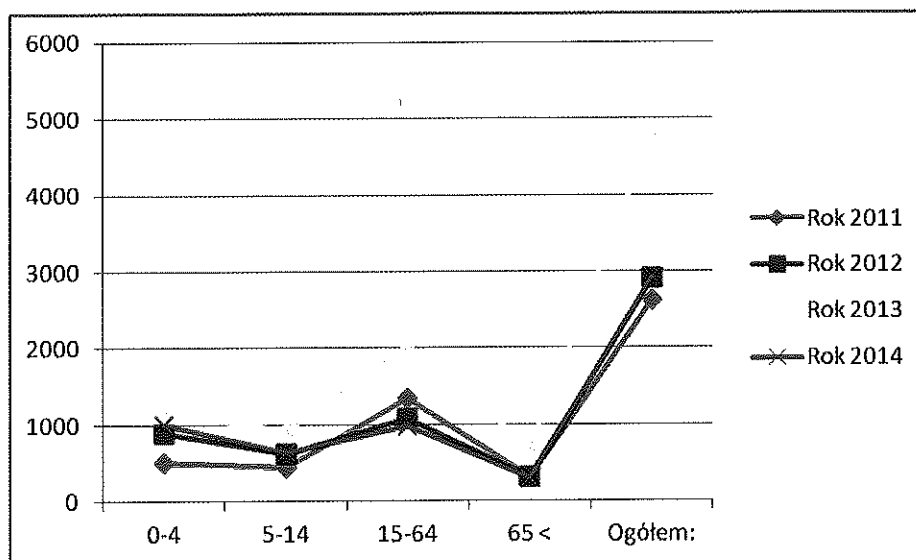
W 2014 r. na terenie powiatu jarocińskiego zarejestrowano **54** przypadki styczności i narażenia na wściekliznę. W **3** przypadkach narażenia podjęto szczepienia przeciwko wściekliznie.

I.10. Ogniska zakażeń zakładowych

W roku 2014 nie odnotowano ognisk zakażeń zakładowych.

Ponadto w roku 2014 zarejestrowano **2933** zachorowania na przypadki grypopodobne. Analizując lata od roku 2011 obserwowaliśmy systematyczny wzrost zachorowań, natomiast w roku 2014 spadek.

Grupy wiekowe	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
0-4	510	886	1153	1009
5-14	450	623	919	632
15-64	1342	1087	2038	987
65 <	320	311	695	305
Ogółem:	2622	2907	4805	2933

Rys. Nr 3 Liczba zachorowań na przypadki grypopodobne z podziałem na grupy wiekowe w latach 2011-2014.

Pracownicy pionu epidemiologii ogółem przeprowadzili **182** wywiady oraz dochodzenia epidemiologiczne.

Tab. Nr 1 Zachorowania na choroby zakaźne w powiecie jarocińskim w latach 2013 - 2014.

Lp.	Kod wg ICD-10	Jednostka chorobowa		2013		2014	
				l. zachorowań	zapaadalność	l. zachorowań	zapaadalność
0	1	2					
1	A00	Cholera ^{UE}		0	0	0	0
2	A01.0	Dur brzuszny ^{UE/PL}		0	0	0	0
3	A01.1-3	Dury rzekome A,B,C ^{UE/PL}		0	0	0	0
4	A02.0	Salmonelozy	zatrucia pokarmowe ^{UE}	12	16,75	16	22,32
5	A02.1		posocznica ^{PL}	0	0	0	0
6	A02.2-8		inne zakażenia pozajelitowe ^{PL}	0	0	0	0
7	A03	Czerwonka bakteryjna (szigelozja) ^{UE}		0	0	1	1,39
8	A04.0-2	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez <i>E. coli</i> biegunkotwórczą ^{PL 4}	10	13,96	10	13,95
9	A04.3		wywołane przez <i>E. coli</i> enterokrwotoczną (werot.) ^{UE}	0	0	0	0
10	A04.4		wywołane przez <i>E. coli</i> inną i BNO	0	0	0	0
11	A04.5		wywołane przez <i>Campylobacter</i> ^{UE}	0	0	0	0
12	A04.6		wywołane przez <i>Yersinia enterocolitica</i> lub <i>pseudotuberculosis</i> ^{UE}	0	0	0	0
13	A04.7		wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	0	0	7	9,76
14	A04.7-8		inne określone	0	0	0	0
15	A04.9		nie określone	0	0	0	0
16	A04	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 ⁵		2	126,26	6	384,86
17	A05.0	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe (ogółem)	gronkowcowe	0	0	0	0
18	A05.1		jadem kiełbasianym (botulizm) ^{UE/PL}	0	0	0	0
19	A05.2		wywołane przez <i>C. perfringens</i>	0	0	0	0
20	A05.3-8		inne określone	0	0	0	0
21	A05.9		nie określone	0	0	0	0
22	A05	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe u dzieci do lat 2 ⁶		0	0	0	0
23	A07.1	Giardioza (lamblioza) ^{UE}		0	0	2	2,79
24	A07.2	Kryptosporidioza ^{UE}		0	0	0	0
25	A08.0	Wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez rotawirusy	32	44,67	55	76,72
26	A08.1		wywołane przez norowirusy	0	0	0	0
27	A08.2-3		inne określone	1	1,39	7	9,76
28	A08.4		nie określone	0	0	0	0
29	A08.0-4	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 ⁷		12	757,58	30	1924,21
30	A09	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	ogółem	26	36,3	33	46,03
31			w tym u dzieci do lat 2	17	1073,2	11	705,52
32	A20	Dzuma ^{UE}		0	0	0	0
33	A21	Tularemia ^{UE}		0	0	0	0
34	A22	Wąglik ^{UE}		0	0	0	0
35	A23	Bruceloza: nowe zachorowania ^{UE}		0	0	0	0
36	A24.0	Nosaczka ^{PL}		0	0	0	0
37	A27	Leptospiroza ^{UE}		0	0	0	0
38	A28.2	Jersinioza pozajelitowa ^{UE}		0	0	0	0
39	A31	Mikobakteriozy - inne i BNO		0	0	0	0
40	A32	Listerioza ^{UE}		0	0	0	0
41	A33-35	Tęžec ^{UE}	ogółem	0	0	0	0
42	A33		noworodków	0	0	0	0
43	A36	Błonica ^{UE}		0	0	0	0
44	A37	Krzusiec ^{UE}		1	1,39	1	1,39
45	A38	Płonica (szkarlatyna) ^{PL}		29	40,48	55	76,72
46	A39	Choroba meningokokowa, inwazyjna ^{UE/PL 8}	ogółem	0	0	1	1,39
47	A39.0;A39.8		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	0	0	0	0
48	A39.1-4		posocznica	0	0	1	1,39
49	A39.5-9	inna określona i nie określona		0	0	0	0

OCENA STANU SANITARNEGO I SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA POWIATU JAROCIŃSKIEGO W ROKU 2014

50	wym.niżej		ogółem	12	16,75	18	25,11
51	A46	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna ^{PL 9}	róża	12	16,75	18	25,11
52	A48.3		zespół wstrząsu toksycznego	0	0	0	0
53	B95.0/O85		gorączka połogowa	0	0	0	0
54	B95.0/(...)		inna określona i nie określona ^{/10}	0	0	0	0
55	A48.1	Legionelloza	choroba legionistów ^{UE}	0	0	0	0
56	A48.2		gorączka z Pontiac ^{PL}	0	0	0	0
57	A50	Kila UE/PL	wrodzona i noworodków	0	0	0	0
58	A51		wczesna	1	1,39	1	1,39
59	A52		późna	0	0	0	0
60	A53		inne postacie kily i kila nieokreślona	0	0	1	1,39
61	A54	Rzerączka UE/PL		0	0	1	1,39
62	A55	Ziarnica weneryczna wywołana przez Chlamydie UE/PL		0	0	0	0
63	A56	Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie		0	0	0	0
64	A69.2	Borelioza z Lyme ^{PL}		8	11,17	6	8,37
65	A70	Ornitocy (zakażenia <i>Chlamydia psittaci</i>)		0	0	0	0
66	A75	Dur wysypkowy		0	0	0	0
67	A78	Gorączka Q ^{UE}		0	0	0	0
68	A77; A79	Gorączka plamista i inne riketsjozy		0	0	0	0
69	A80.1-2,4	Poliomyelitis ^{UE/PL}	wywołane dzikim wirusem	0	0	0	0
70	A80.0,3-8		wyw. wirusem pochodzenia szczepionkowego	0	0	0	0
71	—	Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat		0	0	0	0
72	A81.0	Encefalopatie gąbczaste	choroba Creutzfeldta-Jakoba (CJD) ^{PL}	0	0	0	0
73	A81.0		wariant choroby Creutzfeldta-Jakoba (vCJD) ^{UE}	0	0	0	0
74	A81		inne i nie określone	0	0	0	0
75	A82	Wścieklizna ^{UE}		0	0	0	0
76	Z20.3/Z24.2	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień ^{/11}		4	5,58	3	4,18
77	A84	Kleszczowe zapalenie mózgu ^{PL}		0	0	0	0
78	B00.4	Inne wirusowe zapalenie mózgu	opryszczkowe	0	0	0	0
79	A81.1; A83; A85; B02.0		inne określone	0	0	0	0
80	A86		nie określone	0	0	0	0
81	—		w innych chorobach objętych MZ-56 ^{/12}	0	0	0	0
82	A87.0	Wirusowe zapalenie opon mózgowych	enterowirusowe	0	0	0	0
83	B00.3		opryszczkowe	0	0	0	0
84	A87.1-9; B02.1		inne określone i nie określone	0	0	1	1,39
85	—		w innych chorobach objętych MZ-56 ^{/13}	0	0	0	0
86	A90-1	Gorączka denga (klasyczna lub krwotoczna) ^{PL}		0	0	0	0
87	A92.3	Gorączka zachodniego Nilu ^{UE}		0	0	0	0
88	A95	Żółta gorączka ^{UE}		0	0	0	0
89	A96.2; A98.3-4	Wirusowe gorączki krwotoczne ^{UE}	Ebola, Marburg, Lassa ^{/14}	0	0	0	0
90	A92.0; A96.0-1,8-9; A98.0-2,5-8; A99		inne określone i nie określone ^{/14}	0	0	0	0
91	A98.5	Choroba wywołana przez hantawirusy ^{PL}		0	0	0	0
92	B01	Ospa wietrzna		361	503,96	476	663,98
93	B03	Ospa prawdziwa ^{UE}		0	0	0	0
94	B05	Odra ^{UE}		0	0	0	0
95	B06	Różyczka ^{UE}		107	149,37	17	23,71
96	B08.8	Pryszczycza		0	0	0	0
97	B15	Wirusowe zapalenie wątroby	typu A ^{UE}	0	0	0	0
98	B16		typu B - ostre ^{UE}	0	0	0	0
99	B18.0-1		typu B - przewlekłe ^{/15}	2	2,79	1	1,39
100	B17.1; B18.2		typu C: wg definicji przypadku - 2014 r. ^{UE /16,17}	3	4,18	6	8,37
101	B17.1; B18.2		typu C: wg definicji przypadku - 2005 r. ^{UE /15,17}	1	1,39	3	4,18
102	odpowiednio		typu B+C (zakażenie mieszane) ^{/18}	0	0	0	0
103	B17.0,2-8; B18.8-9; B19		inne i nie określone	0	0	0	0
104	B20-B24	AIDS-Zespół nabytego upośledzenia odporności ^{UE/PL}		0	0	0	0
105	Z21	Nowo wykryte zakażenia HIV ^{UE/19}		2	2,79	0	0
106	B26	Świnka (nagminne zapalenie przyusznicy) ^{UE}		4	5,58	10	13,95

107	B50-B54	Malaria (zimnica) ^{UE}		0	0	0	0
108	B67	Bąblowica (echinokokoza) ^{UE}		0	0	0	0
109	B69	Wągrzyca (cysticerkoza)		0	0	0	0
110	B75	Włośnica ^{UE}		0	0	0	0
111	wym. niżej		ogółem	0	0	0	0
112	B95.3/G04.2;G00.1	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna ^{UE/20}	zapalenie opon mózgowych i/ lub mózgu	0	0	0	0
113	A40.3		posocznica	0	0	0	0
114	B95.3/(...)		inna określona i nie określona	0	0	0	0
115	B96.2/D59.3	Zespół hemolityczno-mocznicowy w przebiegu zak. <i>E. coli</i> ^{UE/21}		0	0	0	0
116	wym. niżej		ogółem	0	0	0	0
117	B96.3/G04.2;G00.0	Choroba wywołana przez <i>Haemophilus influenzae</i> , inwazyjna ^{UE/PL 22}	zapalenie opon mózgowych i/ lub mózgu	0	0	0	0
118	A41.3		posocznica	0	0	0	0
119	B96.3/(...)		inna określona i nie określona	0	0	0	0
120	G01;G04.2;G05.0	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	w innych chorobach objętych MZ-56 ²³	0	0	0	0
121	G00.2-8;G04.2		inne określone	0	0	1	1,39
122	G00.9;G04.2		inne, nie określone	1	1,39	1	1,39
123	G03	Zapalenie opon mózgowych inne i nie określone		0	0	0	0
124	G04.0,8-9	Zapalenie mózgu inne i nie określone		1	1,39	0	0
125	J09	Grypa ptaków typu A/H5 lub A/H5N1 u ludzi ^{UE/PI 24}		0	0	0	0
126			ogółem	0	0	0	0
127	J10-J11	Grypa ^{UE/PL}	u dzieci w wieku 0-14 lat	0	0	0	0
128	P35.0	Wrodzone choroby wirusowe	różyczka wrodzona ^{UE}	0	0	0	0
129	P35.1-9		inne określone i nie określone	0	0	0	0
130	P37.1	Inne wrodzone zakażenia i choroby pasożytnicze	toksoplazmoza ^{UE}	0	0	0	0
131	P37.2		listerioza ^{UE}	0	0	0	0
132	P37.3-9		inne określone i nie określone	0	0	0	0
133	U04	SARS-Zespół ostrej niewydolności oddechowej ^{UE/24}		0	0	0	0
134	T60	Zatrucia pestycydami - ostre ²⁵		0	0	0	0
135	T61	Zatrucia naturalnie toksycznymi substancjami spożytymi jako pokarm ²⁵	ryby, skorupiaki i inne produkty morza	0	0	0	0
136	T62.0		grzyby	0	0	0	0
137	T62.1-2		jagody i inne części roślin	0	0	0	0
138	T64		mikotoksyny	0	0	0	0
139	—	Ostre zatrucia żywnością skażoną biologicznie i/lub chemicznie ²⁵	dioksyny	0	0	0	0
140	—		polichlorowane bifenyle	0	0	0	0
141	—		inne określone i nie określone	0	0	0	0
SUMA KONTROLNA				661	922,77	800	1117,33

I.11. Szczepienia ochronne.

Szczepienia ochronne prowadzono zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych i terminami w nim ustalonymi. W pojedynczych przypadkach występują braki w stanie zaszczepienia z uwagi na okresowe bądź stałe p/wskazania lekarskie do szczepień lub wskazania do jego czasowego odroczenia, środowiska odporne oraz migracje ludności. Ponadto w 2014 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie wszczął postępowanie administracyjno-egzekucyjne przeciwko osobom uchylającym się od wykonania szczepień ochronnych i w związku z tym wydał 4 tytuły wykonawcze z wnioskami o wszczęcie egzekucji do Wojewody Wielkopolskiego. Ogólny stan zaszczepienia w roku sprawozdawczym w powiecie kształtuje się w granicach: 95,0-100 %.

I.12. Laboratorium Mikrobiologii i Parazytologii w 2014 r. wykonało 11228 badań mikrobiologicznych i parazytologicznych.

I.13. Podsumowanie:

1. W roku 2014 tak jak w latach ubiegłych sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób szerzących się drogą pokarmową kształtowała się pomyślnie.

Nie zanotowano żadnego zachorowania na dur brzuszny, dury rzekome oraz WZW typu A. Zarejestrowano 1 przypadek czerwonki. Odnotowano nieznaczny wzrost zapadalności na zatrucia pokarmowe wywołane pałeczką salmonella.

2. Zapadalność na większość chorób zakaźnych kształtowała się na poziomie roku ubiegłego.

Tylko w przypadku różyczki zaobserwowaliśmy znaczny spadek zapadalności z (149,37 wsp. zap.) w 2013 r. do (23,71 wsp. zap.) w roku 2014. Natomiast wystąpił wzrost zachorowań na płonice z (40,48 wsp. zap.) w 2013 do (76,72 wsp. zap.) w 2014.

3. W roku sprawozdawczym przejęto nadzór nad chorobami przenoszonymi drogą płciową.
4. W okresie sprawozdawczym wystąpiły okresowe braki w dostawie szczepionek, które spowodowały problemy organizacyjne. Ponadto, coraz większa liczba osób uchylających się od szczepień oraz aktywność ruchów anty/szczepionkowych, kształtowanie przez rodziców niewłaściwych opinii nt. szczepień, powoływanie się na niewiarygodne źródła informacji niezgodne ze znajomością aktualnej wiedzy (chaos medialny), wpływ środowisk propagujących medycynę alternatywną, wcześniejszy niepożądany odczyn poszczepienny u dziecka, a także coraz częstsze migracje ludności; podróże i pobyt za granicą oraz zwiększona ilość zachorowań na ospę wietrzną (w roku sprawozdawczym o 115 przypadków więcej) w stosunku do roku ubiegłego spowodowały dość znaczne utrudnienia w realizacji obowiązującego Programu Szczepień Ochronnych czego skutkiem jest zaniżony procent zaszczepienia.

II. ZAOPATRZENIE I JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA

II.1. Zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia

Mieszkańcy powiatu jarocińskiego w 2014 r. zaopatrywani byli przez 20 wodociągów o różnej wielkości:

W miastach:

- 1 wodociąg o produkcji wody od 1000-10000 m³/d:
wodociąg Jarocin - zasilany jest z 6 ujęć wodnych zlokalizowanych w Jarocinie, Wilkowie, Witaszycach, Stefanowie, Potarzycy i Kątach.

Na wsiach:

- 17 wodociągów o produkcji wody od 100-1000 m³/d:
wodociąg Raszewy, Pawłowice, Kamień, Lubinia Mała, Komorze, Stęgosz, Podlesie, Wyszki, Kurcew, Magnuszewice, Kotlin SKR, Twardów, ZPOW Kotlin Sp. z o.o, Jaraczewo, Góra, Nosków, Rusko,
- 2 wodociągi o produkcji wody < 100 m³/d:
 - wodociąg gospodarstwo Ciświca,
 - wodociąg przy Powiatowym Szpitalu Sp. z o.o. Jarocin ul. Szpitalna 1, który jest pod nadzorem WSSE Poznań.

Wszystkie strefy bezpośrednie ujęć wody są oznakowane oraz zabezpieczone opłotowaniem, bramy, włązy do studni są zamykane na kłódki. Dodatkowo stacje uzdatniania wody w Jarocinie przy ul. Poznańskiej 26e, Stefanowie i Wilkowie oraz studnie w/w stacji są monitorowane przez agencję ochrony i mają założone alarmy. Ponadto stacja uzdatniania wody w Jarocinie przy ul. Poznańskiej 26e posiada 4 kamery wizyjne i czujniki ruchu. Podobnie jest w gminie Jaraczewo, natomiast w gminie Kotlin alarmy stacji uzdatnienia wody są podłączone do komórki alarmowej pracownika urzędu, tj. konserwatora.

Przeprowadzono 117 kontroli (24 kontrole sanitarne i 93 kontrole poborowe). Stan sanitarno-techniczny wodociągów oceniono jako dobry.

II.2. Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

Z wody wyprodukowanej przez w/w wodociągi korzysta łącznie 71 659 mieszkańców powiatu jarocińskiego. Ogółem pobrano do badań 127 prób wody (w ramach monitoringu kontrolnego – 93 próby, w ramach monitoringu przeglądowego – 21 prób oraz w ramach nadzoru – 13 prób). Stwierdzone przekroczenia dopuszczalnej wartości parametrów bakteriologicznych (bakterie grupy coli) i fizykochemicznych (mangan, żelazo, mętność,

barwa, azotany) były niewielkie i po wykonaniu odpowiednich działań przez właścicieli wodociągów zostały usunięte.

Tab. Nr 1 Tabela podsumowująca grupę wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę w powiecie jarocińskim

Wodociągi		Liczba próbek		Liczba urządzeń dostarczających wodę			Liczba ludności zaopatrywanej w wodę (w tys.)	
		zbadanych ogółem	nie odpowiadających	odpowiadających wymaganiom	nie odpowiadająca wymaganiom		odpowiadająca wymaganiom	nie odpowiadających
					razem	razem		
<100	2*	5	1	2	-	-	302	-
100-1000	17	92	19	17	-	-	26409	-
1000-10000	1	30	0	1	-	-	44948	-
Razem	20	127	20	20	-	-	71659	-

* w tej grupie obiektów znajduje się wodociąg przy Powiatowym Szpitalu Sp. z o.o. Jarocin ul. Szpitalna 1, który jest pod nadzorem WSSE Poznań

Na terenie powiatu jarocińskiego znajduje się Laboratorium Badawcze Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Jarocinie zlokalizowane w Cielczy, przy ul. Gajówka 1, zatwierdzone przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jarocinie, które prowadzi wewnętrzny monitoring kontrolny jakości wody.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie wydał – 37 decyzji – ocen o przydatności wody do spożycia przez ludzi i 1 decyzję administracyjną dotyczącą zatwierdzenia laboratorium badawczego w Jarocinie.

II.3. Podsumowanie:

1. Mieszkańcy powiatu jarocińskiego zaopatrywani są w wodę do spożycia właściwej jakości.
2. W 2014 r. odnotowano krótkotrwałe przestoje w dostawie wody, które nie wpłynęły na jakość produkowanej wody.
3. Współpraca z przedsiębiorstwami i właścicielami wodociągów oraz wykonywanie badań wody w stałych punktach w ramach kontroli wewnętrznej prowadzi do szybkiej poprawy jakości wody do spożycia.

III. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

III.1. Domy opieki społecznej

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jarocinie jest Dom Pomocy Społecznej w Raszewach, który jest przystosowany dla osób niepełnosprawnych (dźwig, podjazdy, łazienki). Bieżący stan sanitarno-porządkowy nie budził zastrzeżeń. Nie stwierdzono uchybień: w zakresie postępowania z bielizną, odpadami, zaopatrzeniem w bieżącą zimną i ciepłą wodę, utrzymaniu porządku i czystości obiektów jak również w zakresie żywienia pensjonariuszy.

III.2. Hotele, motele i inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie

Na terenie powiatu znajduje się 12 tego typu obiektów, w tym 2 z kategorią *** tj. „PAŁAC” w Witaszycach i Hotel „JAROTA” w Jarocinie oraz 1 z kategorią * tj. „TURYSTA” w Jarocinie.

Wszystkie obiekty hotelarskie zostały poinformowane o możliwości przeprowadzenia badań próbek wody ciepłej w kierunku pałeczek Legionella.

Na podstawie przeprowadzonych 10 kontroli stwierdzono prawidłowy stan sanitarno-techniczny tych obiektów. Zaopatrzenie w wodę, odprowadzanie ścieków, postępowanie z odpadami, zaopatrzenie w bieliznę czystą i postępowanie z brudną – dobre. Ilość środków myjąco-dezynfekcyjnych, sprzętu porządkowego oraz ilość pościeli i ręczników wystarczająca. Dezynfekcja kołder, materacy oraz deratyzacja i dezynsekcja wykonywana jest raz do roku.

III.3. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej oraz inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług.

Pod nadzorem w 2014 r. było 100 obiektów należących do tej grupy: 81 w miastach i 19 na wsiach. Przeprowadzone 100 kontroli – wszystkich obiektów nie wykazały uchybień sanitarno-technicznych, m. in. w zakresie zaopatrzenia w środki dezynfekcyjne i myjące, bieliznę czystą, postępowanie z bielizną brudną.

Odpady niebezpieczne składowane są w atestowanych szczelnych pojemnikach jednorazowych prawidłowo oznakowanych, przechowywane w urządzeniach chłodniczych wyposażonych w termometr, następnie zabierane przez firmy specjalistyczne, posiadające zezwolenia na odbiór i transport.

Sterylizacja narzędzi odbywa się przy użyciu sterylizatorów kulkowych. W trakcie kontroli pracownicy PSSE informują właścicieli o problemach wynikających z w/w metody sterylizacji wynikające m. in. z braku metod sprawdzających skuteczność działań tych sterylizatorów. W przedmiotowych obiektach stosuje się też dezynfekcje o wysokim poziomie skuteczności, z zastosowaniem preparatów wykazujących działanie sporobójcze. Część zakładów zlecała przeprowadzanie sterylizacji narzędzi firmom zewnętrznym (zakładom opieki zdrowotnej) lub posiadają własne autoklawy.

Podczas przeprowadzania kontroli pracownicy służb sanitarnych informowali właścicieli zakładów, że osoby podejmujące czynności, w trakcie wykonywania których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich, są obowiązane do wdrożenia i stosowania procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi, zgodnie z art. 16 ust.1-3 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (tj. Dz. U. z 2013 r., poz. 947).

III.4. Obiekty komunikacji publicznej

Pod nadzorem znajdują się: dworce PKP, przystanki oraz środki transportu. W 2014 r. przeprowadzono 6 kontroli, przeprowadzone kontrole sanitarne nie wykazały usterek sanitarnych.

Odpady komunalne składowane w pojemnikach, wywożone przez firmę uprawnioną na składowiska odpadów, ilość środków myjąco-dezynfekcyjnych, sprzętu porządkowego wystarczająca.

III.5. Ustępy publiczne

Na terenie powiatu jarocińskiego znajdują się 2 obiekty tego typu: ustęp publiczny w Jarocinie znajdujący się w podziemiach Ratusza oraz w Żerkowie usytuowany na rynku. Ustęp publiczny w Żerkowie jest przystosowany dla osób niepełnosprawnych. Przeprowadzono 2 kontrole sanitarne - bieżący stan sanitarny i techniczny nie wymagał interwencji ze strony służb sanitarnych. Otoczenie obiektów utrzymane czysto.

III.6. Baseny

Dwa baseny kąpielowe w Jarocinie i 1 basen kąpielowy w Żerkowie zaopatrywane są w wodę odpowiednio z wodociągu w Jarocinie oraz z wodociągu w Pawłowicach.

W okresie od czerwca do września funkcjonują dwa baseny odkryte.

Przeprowadzono 22 kontrole (4 kontrole sanitarne i 18 kontroli poborowych) powyższych obiektów, pobrano do badania 105 prób wody w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych. Stan sanitarno-techniczny stwierdzony w trakcie kontroli nie wymagał interwencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Obiekty są przystosowane dla osób niepełnosprawnych z wyjątkiem wejścia do niecek basenu.

Państwowa Inspekcja Sanitarna prowadziła badania wody w nieckach basenowych z częstotliwością 1 raz w miesiącu w kierunku zanieczyszczeń bakteriologicznych, które nie wykazały przekroczeń.

III.7. Podsumowanie:

Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej ulega systematycznej poprawie, dotyczy to przede wszystkim zakładów fryzjerskich, kosmetycznych i odnowy biologicznej.

IV. STAN SANITARNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH

IV.1. Lecznictwo ambulatoryjne

W tej grupie pod nadzorem znajduje się 149 obiektów. Należą do nich:

- Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej,
- Grupowe Praktyki Pielęgniarskie i Położnych,
- Prywatne gabinety lekarskie różnych specjalności,
- Gabinety stomatologiczne i protetyczne,
- Gabinety szkolne,
- inne obiekty świadczące usługi medyczne nie będące zoz-ami.

W w/w obiektach przeprowadzono ogółem 173 kontrole sanitarne, nie wydano decyzji administracyjnych.

Postępowanie z odpadami medycznymi prawidłowe. Wszystkie skontrolowane placówki opracowały i wdrożyły zasady postępowania z odpadami medycznymi. Obiekty prowadziły ewidencję wytwarzanych odpadów na podstawie kart przekazania odpadów, posiadały umowy na wywóz odpadów z odpowiednią firmą. Placówki posiadają wydane zezwolenia na wytwarzanie odpadów/zatwierdzone programy gospodarki odpadami bądź złożoną informację o ilości wytwarzanych odpadów medycznych niebezpiecznych. Odpady medyczne segregowane są w miejscu powstawania do atestowanych, oznakowanych pojemników lub do worków jednorazowego użycia koloru czerwonego umieszczonych na stelażach, prawidłowo oznakowanych (kod odpadów, adres wytwórcy odpadów, data zamknięcia). Magazynowanie w urządzeniach chłodniczych wyposażonych w termometr. Odbierane jeden/dwa razy w miesiącu przez firmy specjalistyczne.

Odpady komunalne gromadzone w pojemnikach pedałowych, wyłożonych workami foliowymi koloru czarnego lub niebieskiego, opróżniane raz na dzień lub częściej. Wynoszone do kontenerów i zabierane przez firmy specjalistyczne jeden lub dwa razy w miesiącu. Stan i zaopatrzenie w bieliznę i odzież ochronną skontrolowanych placówek uznano za właściwy. W obiektach w użyciu bielizna jednorazowego i wielokrotnego użytku. Bielizna czysta przechowywana w wydzielonych szafkach. Bielizna brudna gromadzona w pojemnikach zamykanych i oznakowanych. Wszystkie obiekty posiadały wydzielone pomieszczenia lub miejsca do składowania bielizny brudnej.

Placówki posiadają opracowane i wdrożone procedury postępowania z czystą i brudną bielizną. Pranie odbywa się poza zakładami w pralniach – usługowo.

Przeprowadzone kontrole we wszystkich obiektach nie wykazały uchybień w utrzymaniu bieżącej czystości i porządku. Porządek, czystość, estetyka otoczenia placówek również była utrzymywana w stanie nie budzącym zastrzeżeń. Obiekty posiadają plany sprzątania i dezynfekcji. Pracownicy wykazują znajomość obowiązujących procedur.

Przechowywanie sprzętu porządkowego prawidłowe. Zapas środków sprzątających i dezynfekcyjnych wystarczający.

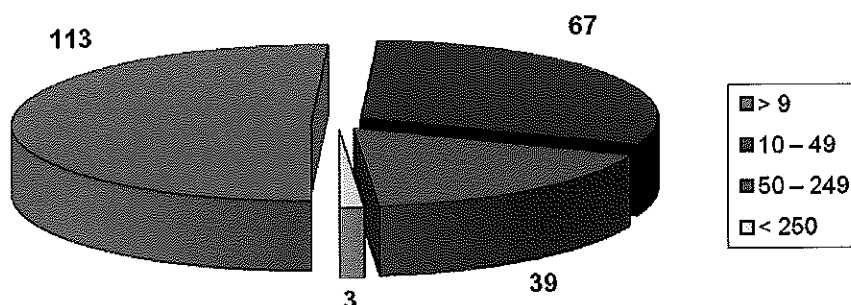
IV.2. Podsumowanie:

1. Wszystkie placówki objęte nadzorem sanitarnym miały opracowane procedury higieniczne, które odpowiednio wdrażały.
2. Zaopatrzenie w środki dezynfekcyjne, zarówno pod względem ilości, jak i asortymentu w większości placówek było wystarczające.

V. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY

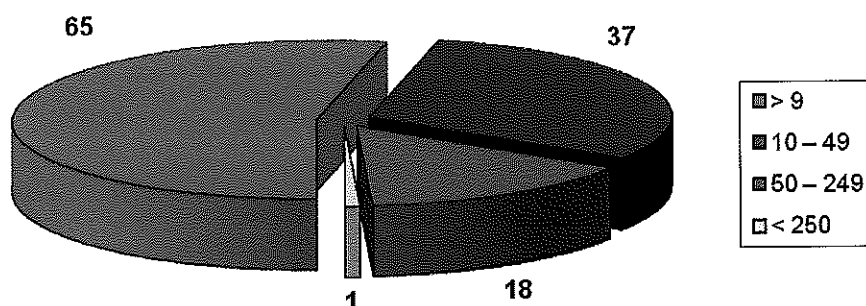
V.1. Struktura zatrudnienia.

W 2014 r. w ewidencji higieny pracy zarejestrowanych były 222 zakłady pracy, które zatrudniały 7361 pracowników. Największą liczbę stanowiły zakłady małe, zatrudniające do 50 pracowników, stanowiące 81,08 % wszystkich zewidencjonowanych obiektów. Duże przedsiębiorstwa, zatrudniające powyżej 251 pracowników, stanowiły 1,3 % ogółu.

Rys. Nr 1 Struktura zatrudnienia w zakładach objętych ewidencją

W 2014 r. skontrolowano 121 zakładów, co stanowi 54,5 % ewidencji wszystkich zakładów. W pierwszej kolejności kontrolowane były zakłady, w których występują istotne czynniki szkodliwe dla zdrowia zatrudnionych pracowników.

Rys. Nr 2 Liczba skontrolowanych zakładów pracy

Z powyższego wykresu wynika, że skontrolowano:

- 65 zakładów zatrudniających do 9-ciu pracowników,
- 37 zakładów zatrudniających od 10 do 49 pracowników,
- 18 zakładów zatrudniających od 50 do 249 pracowników,
- 1 zakład od 250 pracowników.

V.2. Kontrole w ramach nadzoru.

W 2014 r. przeprowadzono ogółem 146 kontroli sanitarnych.

Podstawowym celem nadzoru jest zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych.

Przedmiotem kontroli było przestrzeganie warunków higieniczno-sanitarnych oraz realizacja przepisów prawnych, dotyczących substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, produkcji, wprowadzania do obrotu oraz stosowania substancji i preparatów chemicznych, wprowadzania do obrotu prekursorów kategorii 2 i 3, produktów biobójczych oraz występowania w środowisku pracy szkodliwych czynników biologicznych.

Pracownicy higieny pracy w oparciu o pisma Głównego Inspektora Sanitarnego zbierali informacje w zakresie wprowadzania do obrotu produktów chemicznych umieszczonych w systemie RAPEX.

W związku z przeprowadzaniem kontroli w zakładach pracy i stwierdzaniem nieprawidłowości wydano 3 decyzje administracyjne dotyczące:

- obniżenia stężenia pyłu całkowitego na stanowisku pracy piekarza,
- odmowy przedłużenia terminu wykonania decyzji,
- umorzenia wszczętego postępowania administracyjnego.

W ramach zasadniczych przedsięwzięć PSSE Jarocin pracownicy higieny pracy:

- opracowali informację z legalnego obrotu prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3, zgodnie z formularzami INCB,
- dokonali oceny narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w przemyśle drzewnym,
- dokonali analizy z przygotowania pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bhp podczas prac związanych z usuwaniem oraz zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest,
- dokonali oceny nadzoru nad zakładami charakteryzującymi się szczególnie szkodliwymi warunkami pracy,

- dokonali oceny warunków pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach produkujących artykuły spożywcze (*zadanie będzie kontynuowane w roku 2015*),
- dokonali sprawozdań z zakresu:
 - działań dotyczących środków zastępczych,
 - z nadzoru nad przebiegiem przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu i wytwarzaniu środków zastępczych,
 - z prowadzonych działań profilaktycznych w zakresie środków zastępczych,
- opracowali informację z realizacji działań prowadzonych w ramach Wielkopolskiej Strategii Ograniczania Zagrożeń Zawodowych w latach 2013-2020 w zakresie ograniczania zagrożeń zawodowych w przetwórstwie przemysłowym (szczególnie obróbka drewna, metali, produkcja spożywcza).

W tym zakresie przeprowadzono 1 szkolenie kaskadowe dla pracowników służb BHP powiatu jarocińskiego, wspólnie ze stanowiskiem Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia. Szkolenie miało na celu zapoznanie Inspektorów BHP z tematyką Wielkopolskiej Strategii, wskazanie możliwości ograniczeń zawodowych w zakładach stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny oraz przestrzegania zapisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w zakładach pracy. W szkoleniu uczestniczyło 9 Inspektorów BHP działających na terenie powiatu jarocińskiego.

W ramach realizacji Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu, podczas kontroli w zakładach pracy wypełniano kwestionariusz do oceny przestrzegania przepisów ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. Uzyskano 81 ocen – we wszystkich zakładach przestrzegano całkowitego zakazu palenia tytoniu.

Z przeprowadzonych rozmów z pracodawcami oraz na podstawie własnych obserwacji wynika, że palenie tytoniu staje się co raz mniej popularne. Świadomość fatalnych dla zdrowia skutków ubocznych palenia tytoniu, jak i wdychania dymu tytoniowego jest duża.

Również we współpracy z pracownikiem Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia pozostawiano w zakładach pracy poradniki dla pracodawców „Miejsca pracy wolne od dymu tytoniowego”.

V.3. Narażenie na czynniki szkodliwe dla zdrowia.

W roku sprawozdawczym w 12 zakładach pracy stwierdzono przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia. W skontrolowanych w 2014 r. zakładach pracy, w ponadnormatywnych stężeniach i natężeniach pracowało ogółem 381 osób.

Tab. Nr 1 Występujące czynniki szkodliwe w zakładach pracy

Liczba zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia NDS i NDN	Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach			
	NDS/NDN ogółem*	NDS czynników chemicznych	NDS pyłów	NDN czynników fizycznych (hałas i drgania mechaniczne)
12	381	0	22	359

*pracownik liczony jeden raz – może być narażony na więcej niż jeden czynnik

Podczas przeprowadzania czynności kontrolnych sprawdzano, czy pracownicy narażeni na działanie czynników szkodliwych poinformowani są o stwierdzonych przekroczeniach, czy wyposażeni są w odpowiednie środki ochrony indywidualnej, zwracano uwagę na stosowanie tych środków, sprawdzano czy miejsca pracy oznakowane są znakami nakazującymi stosowanie ochron indywidualnych.

Nadal największy problem stanowi praca w narażeniu na hałas, w przekroczeniach NDN hałasu pracuje 346 osób, w przekroczeniach NDS drgań pracuje 26 osób. W celu zabezpieczenia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem hałasu polecano konsekwentnie przestrzegać przepisów, zwłaszcza w zakresie stosowania przez pracowników indywidualnych ochron słuchu, które są z reguły jedynym realnym rozwiązaniem istniejącego problemu walki z hałasem. Informowano pracodawców o konieczności przeprowadzania badań audiometrycznych, mających na celu wczesne wykrycie ubytków słuchu i zapobiegnięciu chorobie zawodowej.

V.4. Czynniki rakotwórcze i mutagenne w środowisku pracy.

W ewidencji PSSE figuruje 9 zakładów, w których występuje kontakt pracowników z czynnikami rakotwórczymi. W tym zakresie w 2014 r. skontrolowano 9 zakładów pracy, w których przeprowadzono 9 kontroli.

Tab. Nr 2 Czynniki rakotwórcze

Nazwa czynnika	Ilość osób ekspozowanych			Ilość osób narażonych			Ilość skontrolowanych zakładów pracy
	ogółem	kobiet	mężczyzn	ogółem	kobiet	mężczyzn	
Pył drewna twardego	72	25	47	0	0	0	6
Azbest	5	0	5	0	0	0	2
Tlenek chromu VI	5	0	5	0	0	0	1
RAZEM	82	25	57	0	0	0	9

V.5. Czynniki biologiczne w środowisku pracy.

W ewidencji PSSE znajduje się 56 zakładów pracy, w których pracownicy mają kontakt ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi.

W ramach nadzoru nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy w 2014 r. skontrolowano ogółem 30 zakładów pracy, różnej branży, w których przeprowadzono 31 kontroli. W skontrolowanych zakładach ekspozowanych na działanie czynników biologicznych było 801 osób. W większości zakładów pracownicy zakwalifikowani zostali do 2 lub 2 i 3 grupy narażenia. Klasyfikacja czynników biologicznych została ustalona w oparciu o literaturę, ponieważ w żadnym zakładzie nie zostały przeprowadzone pomiary środowiskowe uwzględniające czynniki biologiczne.

Tab. Nr 3 Czynniki biologiczne

Ilość skontrolowanych zakładów pracy	Ilość kontroli	Ilość ekspozowanych osób
30	31	801

Pracodawcy organizują procesy pracy w sposób pozwalający na uniknięcie lub zminimalizowanie uwalniania się czynnika biologicznego w miejscu pracy.

Pomieszczenia produkcyjne we wszystkich skontrolowanych zakładach posiadają odpowiednie środki ochrony zbiorowej.

Pracownicy korzystają z odpowiedniego zaplecza higieniczno-sanitarnego: szatnia brudna i czysta, umywalnie, natryski, jadalnia. W umywalni zamontowane są dozowniki z płynem dezynfekcyjnym.

Pracownicy wyposażeni są w odpowiednie środki ochrony indywidualnej: rękawice ochronne, odzież robocza, fartuchy ochronne, kombinezony, buty. W większości przypadków

odzież robocza i ochronna pozostawiana jest w zakładzie, gdzie jest czyszczona, prana lub oddana do pralni. Największy problem stanowią jednak zakłady rolnicze. Pracownicy najczęściej nie przebierają się na terenie zakładu, przychodzą do pracy w ubraniach roboczych, gdyż mieszkają w pobliżu gospodarstwa lub zabierają odzież do domu (wypłacany jest im ekwiwalent za pranie odzieży).

Pracownicy posiadają aktualne badania lekarskie, przeprowadzone przez lekarza uprawnionego.

W skontrolowanych zakładach pracy stwierdzono opracowaną ocenę ryzyka zawodowego dla poszczególnych stanowisk pracy, jednakże ocena nie zawierała uwzględnienia czynników biologicznych, tj.: klasyfikacji i wykazu czynników biologicznych, stopnia, rodzaju oraz czasu trwania narażenia, informacji dotyczącej potencjalnego działania alergizującego, informacji dotyczącej chorób, które mogą wystąpić w następstwie wykonywanej pracy lub informacji dotyczącej stwierdzonej choroby, która ma bezpośredni związek z wykonywaną pracą.

V.6. Nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi.

W ramach nadzoru nad substancjami i preparatami niebezpiecznymi, prekursorami, preparatami biobójczymi, detergentami, środkami ochrony roślin, w zakresie produkcji, wprowadzania do obrotu i stosowania, przeprowadzono:

- 2 kontrole producentów,
- 5 kontroli dalszych użytkowników – formulatorów,
- 23 kontrole dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin,
- 44 kontrole stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny (którzy nie są formulatorami),
- 2 kontrole wprowadzających do obrotu prekursory kategorii 2 i 3,
- 4 kontrole stosujących prekursory narkotykowe,
- 8 kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych,
- 11 kontroli w zakresie stosowania produktów biobójczych,
- 7 kontroli w zakresie nadzoru nad detergentami.

Tab. Nr 4 Nadzór nad chemikaliami – ewidencja obiektów

Liczba obiektów w ewidencji wprowadzających do obrotu substancje w postaci własnej lub jako składniki w mieszaninach				
Producentów	Importerów	Dalszych użytkowników - formulatorów	Dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin	Stosujący substancje chemiczne i ich mieszaniny (którzy nie są formulatorami)
2	0	6	27	78

Tab. Nr 5 Nadzór nad chemikaliami – kontrole

Liczba przeprowadzonych kontroli w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin u:				
Producentów	Importerów	Dalszych użytkowników - formulatorów	Dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin	Stosujący substancje chemiczne i ich mieszaniny (którzy nie są formulatorami)
2	0	5	23	44

Podczas przeprowadzanych kontroli zwracano uwagę na przestrzeganie przepisów ustawy o substancjach i preparatach chemicznych. Egzekwowano posiadanie aktualnych kart charakterystyk oraz prawidłowe oznakowanie pojemników z preparatami oraz miejsc ich przechowywania. Zwracano również uwagę na fakt informowania pracowników o szkodliwości poszczególnych substancji, a w szczególności na zapoznanie pracowników z kartami charakterystyk.

Produkcja, dystrybucja oraz stosowanie substancji i preparatów chemicznych objęte jest przepisami rozporządzenia (WE) 1907/2006 w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów REACH.

Przed wprowadzeniem do obrotu substancji lub mieszanin (preparatów chemicznych) dostawca zobowiązany jest oznakować je zgodnie z przepisami CLP. Rozporządzenie CLP to rozporządzenie (WE) 1272/2008 w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin. Rozporządzenie jest następstwem szeregu deklaracji, w których Wspólnota potwierdziła zamiar wniesienia wkładu w globalną harmonizację kryteriów klasyfikacji i oznakowania poprzez włączenie uzgodnionych na poziomie międzynarodowym kryteriów GHS (Globalny Zharmonizowany System Klasyfikacji i Oznakowania Chemikaliów) do prawa wspólnotowego. Rozporządzenie CLP jest prawnie wiążące we wszystkich państwach członkowskich i odnosi się bezpośrednio do przemysłu. Zgodnie

z przepisami CLP etykieta ma informować wszystkich tych, którzy mają styczność z substancją chemiczną o związanych z nią zagrożeniach. Ponadto w przypadku obrotu substancjami i mieszaninami stwarzającymi zagrożenie dostawca ma obowiązek przekazać ich karty charakterystyki klientom przemysłowym w łańcuchu dostaw. CLP wprowadza nowe piktogramy określające rodzaj zagrożenia, które różnią się od istniejących symboli.

Nowe zasady klasyfikacji, oznakowania i pakowania dla substancji weszły w życie 01 grudnia 2010 r., dla mieszanin wejdą od 01 czerwca 2015 r.

Jednym z wymagań rozporządzenia REACH jest obowiązek rejestracji substancji zawartych w wyrobach. Dotyczy to wytwórców lub importerów wyrobów, wówczas gdy substancje mają być uwolnione z wytworzonych lub importowanych wyrobów w normalnych i racjonalnie przewidywalnych warunkach użytkowania oraz gdy łączna ilość substancji obecna w wytworzonych i /lub importowanych przez dany podmiot wyrobach, z których ma być uwolniona, przekracza 1 tonę rocznie.

Na terenie powiatu jarocińskiego obowiązkowi rejestracji podlegają 2 obiekty, które dokonały już rejestracji wstępnej i rejestracji właściwej.

V.7. Choroby zawodowe.

W 2014 r. wydano 3 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej:

- alergiczne kontaktowe zapalenie skóry – postępowanie rozpoczęte w wyniku zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej w 2012 r. Na wydaną przez PPIS w Jarocinie w 2014 r. decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej wpłynęło odwołanie do II instancji. Po rozpatrzeniu, Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Poznaniu wydał decyzję utrzymującą zaskarżoną decyzję w mocy.
- przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat, niedowład mięśni wewnętrznych krtani w wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głośni i trwałą dysfonią – postępowanie rozpoczęte w wyniku zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej w 2013 r.
- choroby zakaźne i posożytnicze albo ich następstwa (borelioza) – postępowanie z 2014 r.

Jedno otrzymane orzeczenie lekarskie o stwierdzeniu choroby zawodowej (przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat, wtórne zmiany przerostowe fałdów głosowych) wraz z dokumentacją

zostało przesłane do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu w celu rozpatrzenia zgodnie z właściwością organu.

V.8. Nadzór nad środkami zastępczymi.

W celu realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 8 października 2010 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. Nr 213, poz. 1396 z późn. zm.), która wprowadziła zakaz wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych (tzw. "dopalaczy") prowadzony był monitoring obecności w obrocie środków zastępczych lub produktów, co do których zachodziło podejrzenie, że są środkami zastępczymi.

W związku z powyższym przy współudziale Policji przedstawiciele Państwowej Inspekcji Sanitarnej wzięli udział w międzynarodowej akcji o nazwie „PANGAEA OPERATION PANGAEA – INTERNATIONAL WEEK OF ACTION” prowadzonej pod egidą Interpolu, skierowanej w nielegalny handel produktami leczniczymi, suplementami diety, substancjami zastępczymi i innymi tego typu produktami. W trakcie kontroli ocenie poddano suplementy diety. Wprowadzane do obrotu produkty oznakowane były prawidłowo, etykiety sporządzone były w języku polskim, opakowania były trwale zamknięte, nie uszkodzone, produkty znajdowały się w datach minimalnej trwałości, uchronione przed zanieczyszczeniem zewnętrznym, przechowywane prawidłowo. Skontrolowane suplementy diety znajdują się na listach zaakceptowanych przez Głównego Inspektora Sanitarnego.

W trakcie kontroli nie stwierdzono w obrocie produktów leczniczych, suplementów diety, substancji zastępczych oraz innych tego typu produktów, które byłyby niewiadomego (nielegalnego) pochodzenia.

V.9. Podsumowanie:

1. W zakładach pracy, w których występują przekroczenia NDN hałasu wdrażane są programy działań organizacyjno-technicznych mających na celu ograniczenie narażenia na hałas. W celu zabezpieczenia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem hałasu polecano konsekwentnie przestrzegać przepisów, zwłaszcza w zakresie stosowania przez pracowników indywidualnych ochron słuchu, które są z reguły jedynym realnym rozwiązaniem istniejącego problemu walki z hałasem.
2. W 2014 r. w porównaniu z latami ubiegłymi wzrosła liczba zgłoszeń o podejrzenie choroby zawodowej, szczególnie wśród nauczycieli.

3. W 2014 r. wszczęto postępowanie egzekucyjne w stosunku do dwóch zakładów. W jednym przypadku postępowanie zostało umorzone ze względu na wykonanie uchybień stwierdzonych podczas kontroli.
W drugim przypadku, postępowanie cały czas się toczy i pomimo wystawianych postanowień o nałożeniu grzywny pracodawca nie realizuje nałożonych obowiązków.
4. W 2014 r. nie uzyskano informacji o podejrzeniu zatrucia metanolem (denaturatem).

VI. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH

VI.1 Informacje ogólne

W roku 2014 stanowisko higieny dzieci i młodzieży obejmowało swym nadzorem następujące stałe placówki nauczania i wychowania:

- 2 kluby dziecięce,
- 25 przedszkoli i innych ośrodków przedszkolnych (w roku 2014 przybyły 2 niepubliczne przedszkola na terenie gminy Kotlin),
- 19 szkół podstawowych,
- 7 gimnazjów w tym 1 dla dorosłych,
- 1 liceum ogólnokształcące dla dorosłych,
- 1 szkołę policealną,
- 12 zespołów szkół, w których funkcjonuje: 7 przedszkoli, 12 szkół podstawowych, 10 szkół gimnazjalnych, 1 liceum ogólnokształcące oraz 2 szkolne schroniska młodzieżowe,
- 2 szkoły wyższe,
- 2 placówki z pobytem całodobowym (Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Cerekwicy Nowej oraz Salezjańska Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Dom Wspomożycielki w Dobieszczyźnie),
- 2 placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego,
- 5 placówek wychowania pozaszkolnego,
- 2 placówki rekreacyjne (szkolne schroniska młodzieżowe).

Ogółem pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jarocinie na koniec roku 2014 znajdowało się 80 placówek stałych, w których przebywało 12 889 dzieci i młodzieży oraz 74 turnusy zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży zarejestrowane w bazie MEN. Pracownik Stanowiska Pracy do Spraw Higieny Dzieci i Młodzieży, realizując zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie przestrzegania przepisów określających wymagania dotyczące higieny i stanu sanitarnego pomieszczeń oraz sprzętu używanego w placówkach oświatowych i wypoczynku, skontrolował 80 placówek stałych, co stanowi 100% placówek będących w ewidencji oraz 34 turnusy w czasie trwania wypoczynku zimowego i letniego. W ramach nadzoru przeprowadzono 100 kontroli stałych placówek nauczania i wychowania, oceniając ich stan pod kątem technicznym, bieżącej czystości i porządku, warunków do utrzymania higieny osobistej oraz dokonując oceny

warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach (ergonomii stanowiska pracy ucznia, dostępności do infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, higieny pracy umysłowej, dostępności uczniów do profilaktycznej opieki medycznej) oraz 34 kontrole turnusów wypoczynku.

Ogółem w roku 2014 przeprowadzono 134 kontrole sanitarne planowe i doraźne. Nie nałożono mandatów karnych, nie wydano decyzji administracyjnych.

VI.2 Funkcjonalność i stan techniczny budynków

Na terenie powiatu jarocińskiego nie stwierdzono budynków nieprzystosowanych do pobytu dzieci i młodzieży oraz budynków w złym stanie technicznym. W trakcie kontroli sanitarnych nie stwierdzono również zaniedbań w zakresie stanu higieniczno-sanitarnego w przedszkolach, szkołach różnego typu i innych placówkach nauczania i wychowania.

VI.3 Warunki do utrzymania higieny

Wszystkie placówki nauczania i wychowania powiatu jarocińskiego zaopatrzone są w wodę z sieci wodociągów miejskich lub gminnych, posiadają instalację kanalizacyjną w budynkach oraz wewnętrzne sanitariaty. Rodzaj kanalizacji w obiektach nauczania i wychowania powiatu jarocińskiego w roku 2014 nie uległ zmianie i przedstawia się następująco:

Rodzaj placówek	Liczba placówek podłączonych do sieci kanalizacyjnej	Liczba placówek podłączonych do własnych oczyszczalni ścieków	Liczba placówek podłączonych do szamb bezodpływowych
Żłobki/kluby dziecięce	2	0	0
Przedszkola/inne formy wychowania przedszkolnego	18	4	3
Szkoły podstawowe	10	4	5
Gimnazja	6	1	0
Licea ogólnokształcące	1	0	0
Szkoły policealne	1	0	0
Zespoły szkół	9	3	0
Szkoły wyższe publiczne	1	0	0
Szkoły wyższe niepubliczne	1	0	0
Młodzieżowe ośrodki wychowawcze	0	0	1
Domy dziecka	0	1	0
Placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego	1	1	0
Placówki wychowania pozaszkolnego - inne	5	0	0
Placówki rekreacyjne-schroniska młodzieżowe	2	0	0
Ogółem	57	14	9

W 6 skontrolowanych placówkach nauczania i wychowania, co stanowi 7,5% wszystkich placówek stałych, stwierdzono niezachowanie standardów dostępności do urządzeń sanitarnych (dotyczy to niewystarczającej liczby umywalek lub/i liczby ustępów w pomieszczeniach sanitarnych w budynku szkolnym: w Stęgoszy należącym do Szkoły Podstawowej w Chrzanie, Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Ludwinowie, Szkoły Podstawowej w Górze, Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Lubini Małej, Oddziału Przedszkolnego dla Dzieci Młodszych SP Chrzan w Stęgoszy, Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Bachorzewie). W/w obiektach brak technicznych możliwości dostosowania ilości umywalek/wc do obowiązujących standardów. Ze względu na małą liczbę uczniów przebywających w/w obiektach, nie stwarza to większych trudnień w utrzymaniu właściwej higieny osobistej. Stan ten w porównaniu do roku ubiegłego uległ poprawie w 2 placówkach nauczania i wychowania, poprzez oddanie do użytku w Szkole Podstawowej w Golinie 2 nowych pomieszczeń sanitarnohigienicznych dla uczniów oraz przeniesieniu Niepublicznego Przedszkola „Tęcza” im. M. Kostki w Radlinie Oddziału w Cielczy, do innego zaadaptowanego na ten cel budynku.

Wszystkie obiekty nauczania i wychowania posiadają w pomieszczeniach sanitarnohigienicznych stały dostęp do ciepłej bieżącej wody, zapewniają możliwość korzystania z mydła w dozownikach, papieru toaletowego oraz suszarek/ręczników papierowych lub ręczników indywidualnych. Stan techniczny i porządkowy pomieszczeń sanitarnohigienicznych był prawidłowy.

Fot. Nr 1 Nowe pomieszczenie sanitarnohigieniczne w SP w Golinie

VI.4 Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

Z 42 funkcjonujących na terenie powiatu jarocińskiego szkół różnego typu (podstawowych, gimnazjalnych, policealnych, wyższych) warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego oceniono w 39 szkołach. Nie poddano ocenie 3 szkół dla osób dorosłych, kształcących w systemie zaocznym, które w programie nauczania nie posiadają zajęć wychowania fizycznego.

W skontrolowanych szkołach infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego przedstawia się następująco:

- 4 szkoły podstawowe posiadają tylko boiska sportowe (NSP Bachorzew, SP Góra, SP Magnuszewice, SP Chrzan-budynek szkolny w Stęgoszy), w związku z czym zajęcia z tego przedmiotu realizowane były w miejscach takich jak: korytarze, hole lub inne pomieszczenia nie przystosowane do tego typu zajęć,
- 1 zespół szkół posiada salę gimnastyczną z boiskiem,
- 6 szkół podstawowych i 4 zespoły szkół posiadają zastępczą salę gimnastyczną z boiskiem,
- 1 szkoła podstawowa posiada salę gimnastyczną i salę rekreacyjną z boiskiem,
- 8 szkół podstawowych, 5 szkół gimnazjalnych oraz 7 zespołów szkół posiada szkolne zespoły sportowe z boiskiem,
- 1 gimnazjum posiada szkolny zespół sportowy bez boiska (korzysta z boiska typu Orlik),
- 2 szkoły wyższe nie posiadają żadnej własnej infrastruktury i w przypadkach realizacji zajęć wychowania fizycznego, korzystają z obiektów zlokalizowanych poza terenem szkoły wyższej.

Wzorem lat ubiegłych w roku 2014 uczniowie części szkół mieli również możliwość korzystania z infrastruktury sportowej znajdującej się poza placówką szkolną i tak: 4 szkoły korzystały z hal sportowych, 18 szkół realizowało zajęcia wychowania fizycznego na basenie, 11 szkół korzystało z boisk/ stadionów sportowych, należących do innych właścicieli.

W 21 obiektach przy szkolnych zespołach sportowych (jako szkolny zespół sportowy należy rozumieć zespół pomieszczeń składający się z jednej lub dwóch sal sportowych oraz pomieszczeń pomocniczych, tj. przebieralnie, natryskownie, ustępy, przechowalnie sprzętu sportowego, pokój nauczycieli wf) znajdują się natryskownie, które w 2 przypadkach wykorzystywane są przez uczniów sporadycznie po zajęciach WF, w 19 przypadkach tylko po zajęciach dodatkowych.

W roku 2014 stan infrastruktury do realizacji zajęć wychowania fizycznego uległ poprawie poprzez oddanie do użytku nowych placów zabaw dla dzieci młodszych wyposażonych w certyfikowany sprzęt przy: Szkole Podstawowej w Dobieszczyźnie, Zespole Szkół w Wilkowie, Oddziale Niepublicznego Przedszkole Góra w Panience, Publicznym Przedszkolu w Kotlinie.

Fot. Nr 2 Plac zabaw przy Zespole Szkół w Wilkowie

VI.5 Higiena procesu nauczania

Meble szkolne

W ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego w 2014 r. dokonano oceny dostosowania mebli do wzrostu dzieci przedszkolnych i uczniów, zwracając uwagę między innymi na prawidłowe, zgodne z PN oznakowanie mebli, odpowiednie ich zestawienie oraz stan techniczny. Ocenę przeprowadzono w 2 szkołach podstawowych na 97 stanowiskach pracy ucznia oraz w 2 przedszkolach poddając ocenie 112 miejsc dla przedszkolaków. Nie stwierdzono nieprawidłowości w ergonomicznym dostosowaniu wielkości mebla szkolnego do wzrostu dziecka/ucznia. W roku 2014 kontynuowano ocenę posiadania przez szkoły i placówki certyfikatów na meble edukacyjne i sprzęt sportowy. Stan posiadania przez szkoły i placówki mebli i sprzętu sportowego z certyfikatami ulega systematycznej poprawie i w porównaniu do roku ubiegłego przedstawia się następująco:

Liczba placówek skontrolowanych, w których meble edukacyjne	Rok 2013	Rok 2014
Nie posiadają certyfikatów	6	2
Posiadają certyfikaty do 25%	10	11
Posiadają certyfikaty do 50%	3	5
Posiadają certyfikaty powyżej 50%	21	20
Posiadają certyfikaty w 100%	25	28

Liczba placówek skontrolowanych, w których sprzęt i urządzenia sportowe	Rok 2013	Rok 2014
Nie posiadają certyfikatów	5	4
Posiadają certyfikaty do 25%	8	8
Posiadają certyfikaty do 50%	11	8
Posiadają certyfikaty powyżej 50%	14	17
Posiadają certyfikaty w 100%	17	23

Rozkłady zajęć szkolnych

Podczas bieżących kontroli szkół, ocenie poddano także rozkłady zajęć lekcyjnych, zwracając uwagę na potrzebę równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia. Ocenie poddano 358 oddziałów szkół podstawowych, gimnazjalnych i liceum ogólnokształcącego, działających samodzielnie jak i w zespołach szkół. W 2 szkołach podstawowych działających samodzielnie oraz 2 szkołach podstawowych działających w ramach zespołów szkół (ogółem w 23 oddziałach dla dzieci młodszych), stwierdzono pojedyncze niezgodności związane z większą niż 1 godzina różnicy w rozpoczynaniu zajęć lekcyjnych. Przyczyną występowania w/w nieprawidłowości są okoliczności niezależne od dyrektorów szkół takie jak: niedostateczna liczba sal lekcyjnych w stosunku do liczby oddziałów klasowych, brak akceptacji rodziców na wprowadzenie stałej pory rozpoczynania zajęć lekcyjnych w ciągu całego semestru, planu dowozu uczniów do szkół oraz zwiększonej liczby dzieci w klasach pierwszych, ze względu na podjęcie nauki przez dzieci 6-cioletnie. W/w oddziałach nieprawidłowości te występują 1 raz w tygodniu, a zajęcia szkolne kończą się najpóźniej o godzinie 15.00. Ze względu na nieznaczne odchylenia od wymogów higieny procesów nauczania i brak możliwości ich naprawy w obecnych okolicznościach, nie wydano decyzji/zaleceń dotyczących ich usunięcia.

VI.6. Opieka medyczna

W istniejących na terenie powiatu jarocińskiego placówkach szkolnych opieka medyczna sprawowana jest przez pielęgniarki/higienistki środowiska szkolnego w 18 szkołach w gabinecie profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej, przeznaczonym do dyspozycji 1 placówki, w 9 szkołach w gabinetach przeznaczonych wspólnie z inną placówką.

W 9 przypadkach podstawowa opieka zdrowotna nad uczniem zapewniona jest w pomieszczeniach zastępczych, pełniących inne funkcje a udostępnianych pielęgniarce i uczniom na czas realizacji zadań z tego zakresu (SP Bachorzew, Magnuszewice, Chrzan, Dobieszczyzna, Lubinia Mała, Ludwinów, Zespoły Szkół w Jaraczewie, Potarzycy, Prusach). W Zespole Szkół Społecznych w Jarocinie dla potrzeb szkolnej służby zdrowia w roku 2014 wydzielono specjalne pomieszczenie, które ze względu na brak bieżącej wody nie spełnia wymogów standardowego gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. Wszystkie pozostałe gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej w szkołach są wyposażone w instalację ciepłej i zimnej bieżącej wody oraz spełniają podstawowe wymagania techniczne dla tego typu pomieszczeń. W 3 szkołach kształcących osoby dorosłe w systemie zaocznym, nie sprawuje się podstawowej opieki zdrowotnej nad uczniem.

VI.7. Prowadzenie dożywiania w szkołach

37 funkcjonujących na terenie powiatu jarocińskiego szkół podstawowych, gimnazjalnych i zespołów szkół (z oceny wyłączono szkoły dla dorosłych) poddano ocenie sposobu dożywiania uczniów. W wyniku oceny stwierdzono:

- 15 szkół, w których posiłki przygotowywane są na miejscu,
- 17 szkół, które korzystają z posiłków dowożonych,
- obiady pełne (dwudaniowe) wydają 2 szkoły, korzysta z nich 289 uczniów,
- posiłki jednodaniowe wydaje 30 szkół, korzysta z nich 2588 uczniów,
- śniadania szkolne organizuje 5 szkół dla 71 uczniów,
- podawanie napojów występuje w 33 szkołach, liczba korzystających uczniów 4589,
- z posiłków dofinansowanych korzysta 1113 uczniów,
- 30 szkół uczestniczyło w programie wydawania mleka w opakowaniach jednorazowych, z którego skorzystało 4333 uczniów,
- 31 szkół brało udział w programie „Owoce i warzywa”, z którego skorzystało 2503 uczniów klas I-III szkół podstawowych.

VI.8. Nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach

W 42 placówkach szkolnych na terenie powiatu znajduje się 9 gabinetów chemicznych posiadających substancje i preparaty chemiczne. Wszystkie szkoły posiadają aktualne spisy znajdujących się w gabinetach substancji i preparatów chemicznych. Postępowanie z w/w substancjami i ich przechowywanie jest prawidłowe.

VI.9. Nadzór nad szkołami wyższymi

Na terenie powiatu jarocińskiego działają 2 szkoły wyższe, w których studiuje ogółem 279 studentów. Budynki w/w szkół są w dobrym stanie technicznym i spełniają wymogi w zakresie czystości i porządku.

VI.10. Wypoczynek dzieci i młodzieży

W roku 2014 na terenie powiatu jarocińskiego w bazie MEN zarejestrowane zostały 74 turnusy letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży (w tym 33 w miejscu zamieszkania i 41 wyjazdowych). W trakcie trwania akcji zimowego i letniego wypoczynku skontrolowano 34 turnusy w tym 12 w miejscu zamieszkania oraz 22 turnusy wyjazdowe. Skontrolowano wszystkie obiekty, w których zlokalizowane były turnusy wypoczynku wyjazdowego. Ogółem na skontrolowanych turnusach zimowego i letniego wypoczynku przebywało 1297 uczestników. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie zapewnienia uczestnikom właściwych warunków sanitarno-higienicznych oraz opieki medycznej i żywienia. Nie zanotowano niepokojących zdarzeń i zachorowań. Co roku na terenie powiatu jarocińskiego zwiększa się liczba turnusów wypoczynku wyjazdowego to znaczy turnusów, które korzystają z obiektów przez całą dobę. Organizatorzy wypoczynku podkreślają, że obiekty Ziemi Jarocińskiej przyciągają ich bardzo dobrą bazą sportową oraz wysmienitymżywieniem.

VI.11. Przestrzeganie zakazu palenia tytoniu

We wszystkich skontrolowanych placówkach przestrzegany jest zakaz palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych. W placówkach nauczania i wychowania zgodnie z ustawą o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych obowiązuje całkowity zakaz używania w/w substancji bez możliwości wydzielenia palarni dla osób palących. W widocznych miejscach w obiektach nauczania i wychowania umieszczone są oznaczenia słowne i graficzne informujące o zakazie używania w/w substancji.

VI.12. Podsumowanie:

1. Pomimo zdecydowanej poprawy w zakresie dostępu szkół do infrastruktury do realizacji zajęć wychowania fizycznego, nadal stwierdza się szkoły, w których zajęcia wychowania fizycznego realizowane są na korytarzach lub w innych nie przeznaczonych do tego celu pomieszczeniach.
2. Nadal istnieją placówki nauczania i wychowania, w których nie są zachowane standardy dostępności do urządzeń sanitarnych. W miarę możliwości technicznych należy zwiększyć w tych przypadkach liczbę umywalek i muszli ustępowych w sanitariatach dla uczniów.
3. Systematycznej poprawie ulega stan techniczny sprzętu i wyposażenia placów zabaw przy placówkach nauczania i wychowania. W wielu miejscowościach oddano do użytku ogólnodostępne place zabaw wyposażone w standardowy sprzęt i urządzenia, z których korzystają również dzieci z placówek przedszkolnych.

VII. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

VII.1. Głównym zadaniem Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie nadzoru nad warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia oraz nad materiałami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością jest sprawdzanie czy przedsiębiorcy sektora spożywczego odpowiedzialni za bezpieczeństwo żywności spełniają wymagania obowiązujących przepisów, których celem jest ochrona i zapewnienie zdrowia i życia człowieka.

Realizując swoje zadania Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie w 2014 r. nadzorował 636 obiektów (w 2013 r. – 627), w tym:

- 624 zakłady żywności i żywienia,
- 6 obiektów obrotu i produkcji materiałów oraz wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością,
- 6 obiektów produkcji, konfekcjonowania i obrotu kosmetykami.

Skontrolowanych zostało ogółem 438 obiektów, co stanowi 68,8% wszystkich obiektów w ewidencji. Natomiast łącznie przeprowadzono 562 kontrole sanitarne. W harmonogramie urzędowych kontroli na 2014 r. zostało zaplanowanych 355 kontroli sanitarnych. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie w postępowaniu pokontrolnym wydał 16 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień (w 2013 r. – 11 decyzji), 70 decyzji zatwierdzających zakłady, 64 decyzje dotyczące wykreśleń zakładów z rejestru oraz 44 decyzje płatnicze. Winnych zaniedbań sanitarnych ukarano 16 mandatami karnymi na łączną sumę 3.750 zł (w 2013 r. – 20/2.950 zł).

Tab. Nr 1 Podstawowe wskaźniki działalności kontrolnej w latach 2013 i 2014

Rodzaj danych	2013	2014
Liczba obiektów wg ewidencji	627	636
Liczba obiektów skontrolowanych	507	438
Liczba obiektów ocenionych	375	322
Liczba kontroli	778	562
Liczba decyzji	11 merytorycznych 94 zatwierdzających	16 merytorycznych 70 zatwierdzających
Liczba decyzji wstrzymania działalności	-	-
Liczba mandatów/kwota	20/2.950 zł	16/3.750 zł
Wysokość średniego mandatu /zł/	147.50 zł	234.37 zł
Liczba wniosków do sądu	-	-
Odsetek obiektów złych- ogółem	0,6 %	0,4%
Liczba pobranych próbek żywności i przedmiotów użytku	119	120
Odsetek próbek kwestionowanych	1,7%	3,3%
Liczba pobranych próbek sanitarnych	-	-
Odsetek kwestionowanych próbek sanitarnych	-	-

W porównaniu do 2013 r. stan sanitarny zakładów produkcji i obrotu żywnością utrzymany został na podobnym poziomie. W 2014 r. 3 obiekty zostały ocenione jako niezgodne z wymaganiami, co stanowiło 0,4 % w stosunku do wszystkich obiektów ujętych w ewidencji (9 w 2013r. stosunek ten wynosił – 0,6%). Stan sanitarny nadzorowanych obiektów oceniany był zgodnie z jednolitymi procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością uwzględniającymi przepisy z zakresie wymagań higienicznych.

Tab. Nr 2 Porównanie stanu sanitarnego grup obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku w latach 2013-2014

Nr w MZ- 48	Grupy obiektów wg arkusza Mz-48	Liczba obiektów nadzorowanych		Liczba obiektów niezgodnych z wymaganiami	
		2013	2014	2013	2014
Obiekty produkcji żywności					
01	Wytwórnie lodów
02	Automaty do lodów	9	10	-	-
03	Wytwórnie tłuszczów roślinnych i mieszanin tłuszczów zwierzęcych z roślinnymi
04	Piekarnie	14	13	2	-
05	Ciastkarnie	3	3	-	-
06	Przetwórnice owocowo-warzywne i grzybowe	2	2	-	-
07	Browary i słodownie
08	Wytwórnie napojów bezalkoholowych i rozlewnie piwa
09	Wytwórnie naturalnych wód mineralnych, naturalnych wód źródlanych i stołowych
10	Zakłady garmazeryjne
11	Zakłady przemysłu zboż.-młynarskiego	1	1	-	-
12	Wytwórnie makaronów	1	1	-	-
13	Wytwórnie wyrobów cukierniczych	1	1	-	-
14	Wytwórnie koncentratów spożywczych	1	1	-	-
15	Wytwórnie octu majonezu i musztardy
16	Wytwórnie chrupek, chipsów i prażynek	1	1	-	-
17	Wytwórnie suplementów diety	1	1	-	-
18	Wytwórnie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego
19	Wytwórnie substancji dodatkowych
20	Cukrownie
21	Inne wytwórnie żywności	9	33	-	-
Obiekty obrotu żywnością					
22	Sklepy spożywcze	341	323	4	3
22a	W tym super, hipermarkety	14	14	-	-
23	Kioski spożywcze	7	4	-	-
23a	W tym: kioski na targowiskach sprzedające mięso
23b	kioski na targowiskach sprzedające inne środki spożywcze	-	-	-	-
24	Magazyny hurtowe	17	17	-	-
25	Obiekty ruchome i tymczasowe	21	24	-	-
26	Środki transportu	22	26	-	-
27	Inne obiekty obrotu żywnością	31	26	-	-

Obiekty żywienia zbiorowego					
28	Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	90	92	-	-
28a	W tym zakłady małej gastronomii	57	58	-	-
28b	w tym wagony gastronomiczne (restauracyjne i barowe)
29	Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte (a - p)				
a)	a) stołówki pracownicze	2	2	-	-
b)	b) bufety przy zakładach pracy
c)	c) stołówki w domach wczasowych
d)	d) bloki żywienia w szpitalach
	W tym żywienie w systemie cateringowym
e)	e) kuchnie niemowlęce
f)	f) bloki żywienia w senator. i prewentoriach
fl	W tym żywienie w systemie cateringowym
g)	g) bloki żywienia w domach opieki społecznej	1	1	-	-
gl	W tym żywienie w systemie cateringowym
h)	h) stołówki w żłobkach i domach mał. dziecka
i)	i) stołówki szkolne	17	18	-	-
	W tym: żywienie cateringowe	7	7	-	-
j)	j) stołówki w bursach i internatach
k)	k) stołówki na kol., półkoloniach i obozach/zimowiskach	8	9	.	.
l)	l) stołówki w przedszkolach	10	10	-	-
	W tym: żywienie w systemie cateringowym	2	2	-	-
ł)	ł) stołówki w domach dziecka i młodzieży	1	1	-	-
m)	m) stołówki studenckie
n)	n) stołówki w zakł. specjalnych i wychowaw.	1	1	-	-
o)	o) zakłady usług cateringowych	2	2	-	-
p)	p) o) inne zakłady żywienia	1	1	-	-
30	R A Z E M (wiersze 01 - 29)	615	624	7	3
31	Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością (a : d)	4	4	-	-
32	Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	2	2	-	-
	W tym:				
	a. hurtownie	1	1	-	-
	b. sklepy	1	1	-	-
	Ogółem - obiekty objęte nadzorem	621	630	7	3
	DZIAŁ 4				
	Nadzór nad obiektami produkcji, konfekcjonowania i obrotu kosmetykami				
01.	Zakłady produkujące i konfekcjonujące kosmetyki
02.	Zakłady produkcji kosmetyków /bez konfekcjonowania/
03.	Zakłady konfekcjonujące kosmetyki/bez produkcji/	1	1	-	-
04.	Obiekty obrotu kosmetykami	5	5	-	-
a.	w tym: hurtownie	1	1	-	-
b.	w tym: sklepy	4	4	-	-
	Ogółem - obiekty objęte nadzorem	627	636	7	3

* - dane nie zbierane przez PSSE

Największą grupę nadzorowanych obiektów na terenie powiatu podobnie jak w minionych latach stanowiły obiekty obrotu żywnością – 420, co stanowi 66,0% wszystkich obiektów według ewidencji. Z zakładów produkcyjnych objętych nadzorem najliczniejszą grupę stanowiły, podobnie jak w latach poprzednich piekarnie.

W 2014 r. wykonano łącznie 562 kontrole tj.:

- 555 w obiektach żywności i żywienia,
- 3 kontrole w obiektach wytwórni i obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością,
- 4 kontrole w ramach nadzoru nad zakładami produkcji i obrotu kosmetykami.

W roku 2014 sprawowano nadzór sanitarny nad obiektami ruchomymi i tymczasowymi działającymi podczas imprezy masowej „Festiwal Jarocin 2014”. W czasie trwania festiwalu przeprowadzono 95 kontroli sanitarnych. Stan sanitarny obiektów gastronomicznych oraz spożywczych punktów handlowych nie budził zastrzeżeń.

Wymagania prawa żywnościowego określają, że przedsiębiorcy branży spożywczej są zobowiązani do zapewnienia bezpieczeństwa produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności poprzez stosowanie zasad dobrej praktyki higienicznej (GHP), dobrej praktyki produkcyjnej (GMP) oraz wdrożenie i utrzymywanie kontroli wewnętrznej w zakładach w oparciu o zasady systemu HACCP. Zasady GHP/GMP posiadają wdrożone wszystkie zakłady. System HACCP obowiązuje w 201 zakładach czyli w podobnej liczbie co w ubiegłym roku (w 2013 r. – 31,4% ogółu zakładów).

VII.2. Działania w ramach systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach – RASFF

W 2014 r. podejmowano działania zgodne z procedurami RASFF wobec otrzymanych 12 powiadomień alarmowych i 2 powiadomień informacyjnych. Powiadomienia dotyczyły głównie środków spożywczych o niewłaściwej jakości zdrowotnej. Zawierały w swym składzie wysoki poziom ochratoksyny A, posiadały niezadeklarowane substancje np. gluten oraz stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów rtęci lub kadmu, czy wykryto obecność pałeczek Salmonella. Alerty dotyczyły także przedmiotów użytku ze stwierdzonym wysokim poziomem migracji formaldehydu czy specyficznej amin aromatycznych.

Na podstawie otrzymywanych dokumentów podejmowano każdorazowo działania zapewniające wyeliminowanie zagrożeń. W przypadku stwierdzenia obecności w obrocie niebezpiecznych środków spożywczych nadzorowano wycofanie ich z rynku zgodnie z ustawowymi kompetencjami.

VII.3. Najczęściej stwierdzane uchybienia w najbardziej znaczących grupach obiektów

W 2014 r. odsetek zakładów o złym stanie sanitarnym wynosił 0,4% w stosunku do ogółu zakładów żywnościowo-żywieniowych (2013 r. – 0,6%). Na podstawie tych danych można stwierdzić, iż stan sanitarny zakładów produkcji i obrotu żywnością utrzymany został na podobnym poziomie. Jedyną grupą obiektów, w której zanotowano obiekty niezgodne z wymaganiami były tak jak w 2013 r. obiekty obrotu handlowego – sklepy.

Jako niezgodne zostały ocenione w 2014 r. 3 obiekty, a w 2013r. – 4 obiekty. Stan sanitarny grup obiektów przedstawia poniższa tabela.

Tab. Nr 3 Stan sanitarny obiektów żywności i żywienia w latach 2013 – 2014

Grupy obiektów wg MZ-48	% obiektów niezgodnych w grupach	
	2013	2014
Sklepy spożywcze	1,2 %	0,9 %

**VII.3.1. Opis grup obiektów w kolejności od tych o najgorszym stanie sanitarnym
- najwyższy % obiektów niezgodnych.**

VII.3.1.1. Obiekty obrotu żywnością – sklepy spożywcze

W 2014 r. zarejestrowanych było 323 sklepów spożywczych, z których skontrolowano 208 (co stanowi 64,3%). Wskaźnik obiektów niezgodnych wyniósł 0,9 % (w 2013 r. – 1,2 %). Sklepy spożywcze to największa grupa nadzorowanych zakładów – stanowiły 50,7 % ogółu obiektów według ewidencji. Stan techniczny i porządkowy sklepów jest zróżnicowany. W nowych, dużych sklepach spożywczych dobrze oceniano wyposażenie sal sprzedaży. Zastrzeżenia higieniczne częściej dotyczyły jednak małych sklepów.

Stwierdzane nieprawidłowości to:

- przechowywanie żywności nietrwałej poza urządzeniami chłodniczymi, a produktów nieopakowanych w sposób narażający na zanieczyszczenie,
- oferowanie do sprzedaży przeterminowanych środków spożywczych,
- nieprawidłowy stan techniczny podłóg, ścian, sufitów, okien lub drzwi.

W ciągu roku 2014 w sklepach spożywczych przeprowadzono 237 kontroli sanitarnych oraz wydano 11 decyzji administracyjnych. Decyzje administracyjne wydawane na sklepy, dotyczyły między innymi stanu sanitarnego ścian i sufitów, warunków sprzedaży środków spożywczych nieopakowanych. W konsekwencji nieprzestrzegania wymagań dotyczących zachowania czystości i porządku oraz higieny sprzedaży nałożono 10 mandatów na sumę 2.550 zł (w tym 1 w markecie za brak czystości w sali sprzedaży i magazynach).

Do badań laboratoryjnych pobrano w sklepach 106 próbek środków spożywczych, z których 4 zostały zdyskwalifikowane. Dyskwalifikacje dotyczyły znakowania, zafałszowania oraz w 1 próbce stwierdzono podwyższoną liczbę bakterii jelitowych Enterobacteriaceae. We wszystkich ewidencjonowanych sklepach spożywczych zostały opracowane i wdrożone procedury dobrej praktyki higienicznej, natomiast w 130 sklepach, co stanowi 40,2% ogółu liczby sklepów wdrożono HACCP. Nieznacznie wyższy odsetek obiektów z wdrożonym systemem HACCP w stosunku do 2013 r. spowodowany jest mniejszą liczbą sklepów spożywczych.

VII.3.2. Działalność nadzorowa w pozostałych grupach obiektów

Do grup obiektów, w których nie stwierdzono złego stanu sanitarnego, a w których toczyło się postępowanie administracyjne lub mandatowe należą piekarnie, inne obiekty obrotu, a także zakłady małej gastronomii. W 2014 r. w 13 ewidencjonowanych piekarniach przeprowadzono 15 kontroli sanitarnych, w tym 13 kontroli kompleksowych połączonych z oceną stanu sanitarnego. Wszystkie piekarnie oceniono jako zgodne z wymaganiami. Jednak w jednym przypadku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie wydał decyzję administracyjną z terminem usunięcia usterek technicznych, dotyczącą nieprawidłowych ścian i sufitów oraz zniszczonego drobnego sprzętu produkcyjnego. W grupie piekarni nałożono również 1 mandat karny z uwagi na niewłaściwe warunki sanitarne panujące podczas produkcji. Między innymi stwierdzono nieprawidłowe przechowywanie surowców używanych do produkcji oraz brudny sprzęt produkcyjny. Decyzja dotyczyła nieprawidłowego stanu technicznego pomieszczeń tj. nieprawidłowych ścian i sufitów oraz zniszczonego drobnego sprzętu produkcyjnego. Następną grupą, w której stwierdzono nieprawidłowości sanitarne były zakłady małej gastronomii. W 4 przypadkach stwierdzono nieprzestrzeganie warunków sanitarnych podczas produkcji, a surowce były przechowywane bez zachowania odpowiedniej segregacji w urządzeniach chłodniczych i zamrażarkach. Osoby odpowiedzialne zostały ukarane mandatami karnymi (4 mandaty na sumę 900 zł). Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie wydał 3 decyzje administracyjne dotyczące usunięcia usterek technicznych w obiektach gastronomicznych. Dotyczyły one nieprawidłowego sprzętu używanego do produkcji, nieprawidłowej malatury ścian i sufitów w pomieszczeniach produkcyjnych, wyposażenia obiektu w umywalkę do mycia rąk z bieżącą zimną i ciepłą wodą, zapewnienia prawidłowego oświetlenia sztucznego w pomieszczeniach kuchennych oraz prawidłowych powierzchni produkcyjnych w kuchniach.

VII.4. Jakość zdrowotna środków spożywczych

Ocenę bezpieczeństwa żywności i materiałów do kontaktu ze środkami spożywczymi przeprowadzały akredytowane laboratoria. Na rok 2014 zgodnie z rocznym planem poboru próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu zostało zaplanowanych 111 próbek (w 2013 r. - 105) w tym:

- 61 próbek mikrobiologicznych,
- 50 próbek do badania chemicznego.

Dodatkowo pobrano 3 próbki kosmetyków oraz 2 próbki poza planem i 4 próbki importowanych z Chin suplementów diety – kapsułki z witaminą E, solami wapnia, olejem rybim i olejami roślinnymi OMEGA 3,6,9. Łącznie więc zostało pobranych 120 próbek. Jakość zdrowotna środków spożywczych znajdujących się na lokalnym rynku uległa pogorszeniu w stosunku do roku 2013. Odsetek próbek kwestionowanych za 2013 r. wynosił 1,7%, a za 2014 r. wynosił 3,3%. Kwestionowane próbki pobierane były z obrotu handlowego i wyprodukowane były poza obszarem działalności Państwowego powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jarocinie. Dyskwalifikacje próbek pobranych do badania mikrobiologicznego oraz chemicznego dotyczyły głównie nieprawidłowego znakowania środków spożywczych oraz nieprawidłowości w deklarowanych składach surowcowych badanych produktów.

VII.5. Nadzór nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością. Jakość zdrowotna przedmiotów użytku.

W 2014 r. pod nadzorem znajdowało się 6 obiektów zajmujących się produkcją lub obrotem przedmiotów użytku do kontaktu z żywnością. Były to 4 zakłady produkujące materiały do kontaktu z żywnością takie jak torebki papierowe, kartony do pizzy a także zajmujące się konfekcjonowaniem papieru śniadaniowego, oraz 2 obiekty obrotu tymi materiałami. Spośród 4 ewidencjonowanych wytwórni poddano urzędowej kontroli 2 obiekty, przeprowadzając w nich łącznie 2 kontrole sanitarne. W ocenianych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości. Zakłady posiadają wymagane świadectwa jakości do używanych przy produkcji klei, farb oraz surowców. W zakładach tych sprawdzano również stan wdrożenia zasad dobrej praktyki produkcyjnej w odniesieniu do materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, do których obowiązuje rozporządzenie Komisji (WE) Nr 2023/2006 z dnia 22 grudnia 2006 r. Kontrolowane zakłady posiadają i przestrzegają wdrożone procedury. W przypadku miejsc obrotu przedmiotami użytku – przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną podczas której nie stwierdzono nieprawidłowości

w stanie sanitarnym i technicznym. W 2014 r. pobrano do badania laboratoryjnego 3 próbki przedmiotów użytku, które nie zostały kwestionowane.

VII.6. Jakość zdrowotna kosmetyków

Nadzór nad kosmetykami prowadzony jest w 1 zakładzie konfekcjonującym kosmetyki oraz w 5 punktach obrotu handlowego (4 sklepy i 1 hurtownia prowadząca obrót kosmetykami). Warunki konfekcjonowania kosmetyków oceniono jako prawidłowe, a oznakowanie kosmetyków nie budziło zastrzeżeń.

W ramach unijnego Systemu Wczesnego Ostrzegania o Produktach Niebezpiecznych – RAPEX podejmowano działania kontrolne dotyczące kosmetyków uznanych za stwarzające zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów. W stosunku do powiadomień przeprowadzono stosowne postępowanie wyjaśniające, monitorując ich ewentualne wycofania z obrotu handlowego. Do badań laboratoryjnych pobrano z obrotu handlowego 3 próbki kosmetyków. Próbki nie zostały zakwestionowane.

VII.7. Nadzór nad suplementami diety

W roku 2014 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie nie wydał decyzji administracyjnych dotyczących nadzoru nad w/w produktami, ani nie skierował wniosków o nałożenie kary pieniężnej. Działania kontrolne skierowano również na śledzenie portali internetowych prowadzących sprzedaż suplementów diety. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie reklamy i oznakowania tych środków. Podczas prowadzonego nadzoru sanitarnego nad obiektami obrotu handlowego zwracano uwagę na przechowywanie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia, suplementów diety oraz ich oznakowanie. Sprzedaż tych środków odbywa się w sklepach spożywczych, hurtowniach z wydzielonych regałów i półek. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie w 2014 r. prowadził nadzór sanitarny nad 1 zakładem konfekcjonującym suplementy diety usługowo dla firm składających zlecenia. Zakład był funkcjonalny i spełniał wymagania techniczne i sanitarne. W omawianym roku pobrano do badania 4 próbki suplementów diety w ramach kontroli granicznej importowanych środków spożywczych. Suplementy diety pochodziły z Chin, a importerem była firma z Warszawy. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie na podstawie otrzymanych sprawozdań z badań laboratoryjnych wykonanych w WSSE w Poznaniu wydał 4 graniczne świadectwa spełniające wymagania zdrowotne dla importowanych suplementów diety.

VII.8. Ocena sposobu żywienia w zakładach żywienia zbiorowego

W 2014 r. sposób żywienia oceniono w 19 obiektów. Kierowano się ogólnymi zasadami prawidłowego układania jadłospisów. W wyniku jakościowej oceny teoretycznej odnotowano:

- 18 jadłospisów prawidłowych,
- 1 jadłospis z błędami – uwagi zostały przekazane na bieżąco osobom odpowiedzialnym za bezpieczeństwo i jakość w danym obiekcie i dotyczyły niedostatecznego planowania mleka i przetworów mlecznych.

VII.9.1. Żywnienie w szkołach

W 2014 r. oceniono 8 jadłospisów stołówek szkolnych. Jakościowa ocena teoretyczna poszczególnych posiłków według ogólnych zasad prawidłowego układania jadłospisów nie wykazała nieprawidłowości. Szkoły na terenie powiatu dysponowały niską stawką żywieniową przypadającą na jedno dziecko, która kształtowała się w przedziale od 1.70 zł do 2.80 zł. Szkoły na terenie powiatu jarocińskiego uczestniczyły w programach kształtujących prawidłowe nawyki żywieniowe wśród dzieci i młodzieży „Mleko dla szkół” oraz „Owoce w szkole”. Programy te zapewniają dzieciom mleko oraz świeże owoce i warzywa.

VII.9.2. Żywnienie w przedszkolach

W 2014 r. w 7 stołówkach przedszkolnych dokonano oceny podstawowych posiłków zawartych w jadłospisach. Spośród ocenianych jadłospisów 6 oceniono jak zgodne z zasadami racjonalnego żywienia, a 1 oceniono jako jadłospis z błędami z uwagi na niedostateczne planowanie mleka oraz przetworów mlecznych. Uwagi zostały przekazane osobom odpowiedzialnym za planowanie żywienia w formie zaleceń ustnych. W wielu obiektach zaobserwowano wdrażanie dobrych nawyków żywieniowych, takich jak podawanie naturalnych płatków zbożowych, deserów mlecznych z dodatkiem owoców świeżych, suszonych lub ziaren. Planowanie żywienia w obiektach ograniczone było stawką dzienną przypadającą na jedno dziecko w granicach od 3.60 zł do 4.80 zł.

VII.9.3. Żywnienie w domach dziecka

Dnia 1 stycznia 2010 r. Dom Wsparcia Dziecka i Rodziny „Domostwo” w Górze został przekazany pod nadzór Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. W związku z powyższym pod nadzorem sanitarnym pozostał tylko 1 obiekt - Niepubliczny Zespół Opiekuńczo Wychowawczy Sióstr Salezjanek w Dobieszczyźnie, który

prowadzi żywienie całodobowe dla 10 dzieci w wieku od 7 do 18 lat. Zakład ten posiada własny blok żywieniowy i produkuje pełne posiłki w systemie od surowca do gotowej potrawy. Stawka dzienna wynosiła 8.50 zł. W ocenie teoretycznej jadłospisu nie wykazano nieprawidłowości. Posiłki w 2014 r. zostały ocenione jako zgodne z wymaganiami. Ciągi technologiczne kuchni zapewniają prawidłowy proces przygotowywania posiłków w żywieniu zbiorowym zamkniętym. Jakościowa ocena teoretyczna jadłospisu dekadowego nie wykazała nieprawidłowości dla żywienia dzieci i młodzieży. Obiekt w 2014 r. został oceniony jako zgodny z wymaganiami.

VII.9.4. Żywnienie w zakładach opieki społecznej

W ewidencji w 2014 r. pod nadzorem sanitarnym Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jarocinie znajdował się 1 obiekt tj. Dom Pomocy Społecznej w Raszewach. Od 1 stycznia 2010 r. Dom Pomocy Społecznej w Zakrzewie został przekazany pod nadzór WPWIS w Poznaniu.

Dom w Raszewach prowadzi całodziennie żywienie dla osób przewlekle psychicznie chorych w systemie od surowca do gotowego posiłku. Stawka żywieniowa w 2014 r. wynosiła 10 zł. Produkowane były obiady dwudaniowe, a w wyniku przeprowadzonej ilościowej oceny teoretycznej jadłospisu z żywienia całodziennego nie stwierdzono nieprawidłowości.

VII.9.5. Żywnienie w zakładach specjalnych i wychowawczych

W tej grupie nadzorowany był 1 obiekt – Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Cerekwicy. Obiekt produkuje posiłki w systemie od surowca do wyrobu gotowego i serwuje całodziennie wyżywienie. Przygotowywane są śniadania, obiady dwudaniowe oraz kolacje dla wychowanek w ilości ok. 80 w wieku 15-18 lat. Śniadania i kolacje wychowanki przygotowują same w aneksach kuchennych mieszkalnych bloków, pod nadzorem wychowawców. W 2014 r. poddano ocenie teoretycznej podstawowe posiłki stanowiące jadłospis dekadowy. W żywieniu dziewcząt w wieku 15-18 lat dobór produktów będących źródłem białka zwierzęcego uznano jako prawidłowy. Stwierdzono również dostateczny udział w żywieniu owoców i warzyw, szczególnie tych będących źródłem witaminy C. Obiekt dysponował w omawianym roku dzienną stawką żywieniową w wysokości 11 zł.

VII.10. Informacja o współpracy z innymi jednostkami kontrolnymi

W przypadkach stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących nieprawidłowej jakości wprowadzanych do obrotu środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego lub nieprawidłowości w ich znakowaniu Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie, przekazywał stosowne informacje właściwemu, miejscowemu organowi Inspekcji Weterynaryjnej. Współpraca z Powiatowym Lekarzem Weterynarii dotyczyła również przekazywania wyników badań w ramach urzędowej kontroli i monitoringu żywności pochodzenia zwierzęcego. Współpracę nawiązywano również z Policją w przypadku wspólnych kontroli w ramach zapobiegania nielegalnej sprzedaży środków zastępczych, suplementów diety czy środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego.

VII.11. Podsumowanie:

1. Stan sanitarny nadzorowanych obiektów utrzymał się na podobnym poziomie co w 2013r. Zakłady niezgodne z wymaganiami w 2013 r. stanowiły 0,6 % ogółu ocenianych, a w 2014 – 0,4 %. Przedsiębiorcy prowadzący działalność w obiektach żywnościowo-żywnościowych dążą do poprawy warunków technicznych poprzez sukcesywne modernizacje obiektów, polegająca na udoskonalaniu funkcjonalności pomieszczeń, a także wymianie sprzętu. Przyczyną występowania nieprawidłowości natury higienicznej nadal pozostaje brak właściwego zaangażowania zatrudnionego personelu, a także brak odpowiednich środków finansowych. Problemem bieżącym na nadzorowanym terenie pozostaje również oferowanie środków spożywczych po upływie terminu lub dat minimalnej trwałości.
2. Jakość zdrowotna środków spożywczych znajdujących się na lokalnym rynku uległa pogorszeniu w stosunku do roku 2013. Odsetek próbek kwestionowanych za 2013 r. wynosił 1,7%, a za 2014 wyniósł 3,3%. Kwestionowane próbki pobierane były z obrotu handlowego i wyprodukowane poza obszarem działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jarocinie.
3. W celu zapewnienia bezpieczeństwa żywności nadal będzie kontynuowany wzmożony nadzór nad wdrażaniem i stosowaniem zasad GHP/GMP oraz systemu HACCP, zachowaniem łańcucha chłodniczego na całej drodze od surowca do gotowego produktu oraz prawidłowym jego znakowaniem.

VIII. DZIAŁALNOŚĆ Z ZAKRESU OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

VIII.1. Działania podejmowane w 2014 r. przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Jarocinie wynikały przede wszystkim z wytycznych Głównego Inspektoratu Sanitarnego, sytuacji epidemiologicznej oraz potrzeb środowiska lokalnego. Realizowane działania w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia dotyczyły następujących zagadnień:

- profilaktyki w zakresie HIV/AIDS,
- profilaktyki tytoniowej,
- profilaktyki chorób zakaźnych,
- promowania zdrowego stylu życia w zakresie żywienia i aktywności fizycznej,
- profilaktyki chorób nowotworowych.

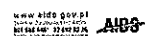
Realizacja zagadnień problemowych.

Na terenie powiatu jarocińskiego realizowane były programy edukacyjne o zasięgu ogólnopolskim - inicjowane przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz wojewódzkim - inicjowane przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Poznaniu.

VIII.2. Do działań, które realizowane były na terenie całego kraju, w tym także na terenie powiatu jarocińskiego zaliczamy następujące zagadnienia:

VIII.2.1. Profilaktyka HIV/AIDS - realizacja Krajowego Programu Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV.

W ramach działań profilaktycznych ukierunkowanych na ograniczanie rozprzestrzeniania się HIV/AIDS Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Jarocinie realizowała Projekt „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia - kontra HIV”, którego celem było podniesienie poziomu wiedzy na temat HIV/AIDS wśród młodzieży szkolnej oraz zachęcanie jej do przekazywania zdobytej wiedzy w dalszej edukacji rówieśniczej. Zorganizowano 1 szkolenie z udziałem 21 uczniów Technikum - Architektura krajobrazu Zespołu Szkół Przyrodniczo-Biznesowych w Tarcach.

*Fot. Nr 1 Uczestnicy szkolenia „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia -kontra HIV”
- Zespół Szkół Przyrodniczo-Biznesowych w Tarcach*

14 lutego w Zespole Szkół Przyrodniczo-Biznesowych w Tarcach przeprowadzono akcję informacyjno-edukacyjną dotyczącą profilaktyki HIV/AIDS pod hasłem „Bezpieczne Walentynki 2014”:

- ogłoszono wyniki konkursu plastycznego pod hasłem „Bezpieczne Walentynki”, w którym uczestniczyło 22 uczniów Technikum Organizacji Reklamy,
- prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych wśród uczniów całej szkoły.

*Fot. Nr 2 Uczestnicy konkursu plastycznego "Bezpieczne Walentynki 2014" wraz z organizatorami
- Zespół Szkół Przyrodniczo-Biznesowych w Tarcach*

14 lutego 2014 r. prowadzono przy współpracy pracowników Bibliotek Publicznych Miasta i Gminy Jarocin akcję informacyjno-edukacyjną wśród czytelników polegającą na umieszczaniu w książkach zakładki o tematyce HIV/AIDS.

Wspólnie ze Starostwem Powiatowym w Jarocinie przeprowadzono etap powiatowy konkursu plastycznego pod hasłem „**Bądź odporny na HIV**” dla uczniów klas I-III szkół gimnazjalnych. W konkursie udział wzięło 7 szkół gimnazjalnych tj. 39%. Fundatorem nagród dla uczestników konkursu było Starostwo Powiatowe w Jarocinie.

Fot. Nr 3 Praca konkursowa uczennicy Zespołu Szkół w Rusku Katarzyny Sowińskiej - I miejsce w etapie powiatowym konkursu „Bądź odporny na HIV”

W Gimnazjum nr 1 w Jarocinie zorganizowano obchody Światowego Dnia AIDS pod hasłem „Dążymy do zera. Zero nowych zakażeń HIV. Zero dyskryminacji. Zero zgonów z powodu AIDS”. Odbyło się spotkanie informacyjno-edukacyjne oraz zajęcia warsztatowe dla uczniów klasy I.

Fot. Nr 4 Zajęcia warsztatowe dotyczące profilaktyki HIV/AIDS w Gimnazjum nr 1 w Jarocinie

Rozpropagowano w placówkach ochrony zdrowia kampanię informacyjną pod hasłem „Jeden test. Dwa życia. Zrób test na HIV. Dla siebie i swojego dziecka.” prowadzoną przez Krajowe Centrum ds. AIDS skierowaną do kobiet w wieku prokreacyjnym, a także do lekarzy ginekologów.

VIII.2.2. Profilaktyka palenia tytoniu

W 2014 r. kontynuowano działania w ramach profilaktyki tytoniowej w oparciu o Program Ograniczenia Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce (2014-2018), Europejski Kodeks Walki z Rakiem, Narodowy Program Zdrowia (2007-2015), Narodowy Program Zwalczenia Chorób Nowotworowych.

W I kwartale 2014 r. dla uczniów klas V szkół podstawowych z terenu powiatu jarocińskiego zorganizowano wspólnie ze Starostwem Powiatowym w Jarocinie etap powiatowy konkursu wojewódzkiego **"Palić, nie palić - oto jest pytanie?"**. Zadanie konkursowe polegało na zaprojektowaniu i wykonaniu graffiti związanego tematycznie z pozytywnymi aspektami niepalenia lub negatywnymi skutkami palenia tytoniu.

Do konkursu przystąpiło 16 szkół podstawowych. Wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali nagrody ufundowane przez Starostwo Powiatowe w Jarocinie.

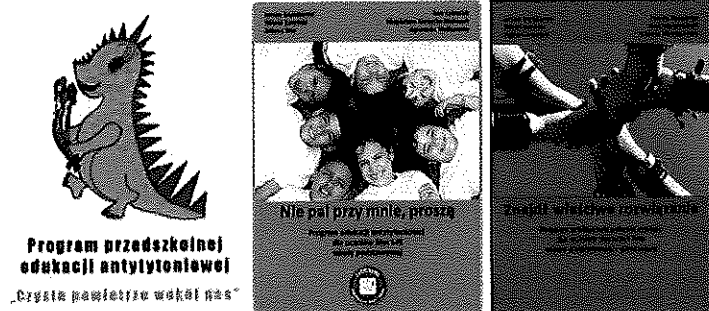
Fot. Nr 5 Praca konkursowa uczennicy Szkoły Podstawowej w Mieszkowie- I miejsce w etapie powiatowym konkursu "Palić, nie palić - oto jest pytanie?".

Realizowano projekt edukacyjny w zakresie edukacji antynikotynowej „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia-kontra tytoń” wśród 20 osobowej grupy gimnazjalistów Zespołu Szkół w Wilkowie.

Fot. Nr 6 Uczestnicy szkolenia „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia -kontra tytoń”
- Zespół Szkół w Wilkowie

W 2014 r. kontynuowano realizację 3 programów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży w zakresie edukacji antytytoniowej:

Materiały informacyjne w ramach programów

***Program edukacyjny „Czyste Powietrze Wokół Nas”,** którego głównym celem jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub, gdy dorośli palą przy nich tytoń.

Programem objęto 711 dzieci z 19 przedszkoli.

Kadra pedagogiczna realizująca program otrzymała pomoce dydaktyczne służące do przeprowadzania zajęć edukacyjnych z dziećmi.

W ramach realizacji programu wspólnie z kadrą pedagogiczną Publicznego Przedszkola nr 1 „Stokrotka” w Jarocinie zorganizowano przemarsz antynikotynowy pod hasłem „Nie pal stokrotnie proszę” z udziałem 5-6 letnich dzieci.

Fot. Nr 7 Przemarsz antynikotynowy „Nie pal stokrotnie proszę”- Publiczne Przedszkole Nr 1 w Jarocinie

***Program edukacyjny „Nie pal przy mnie, proszę”,** którego głównym celem jest zmniejszenie narażenia dzieci na bierne palenie tytoniu.

Kadra pedagogiczna realizująca program otrzymała pomoce dydaktyczne służące do przeprowadzania zajęć edukacyjnych z uczniami.

Programem objęto 873 dzieci klas I-III z 20 szkół podstawowych.

***Program edukacyjny „Znajdź właściwe rozwiązanie”,** którego głównym celem jest zapobieganie paleniu tytoniu wśród młodzieży szkolnej. Programem objęto 815 uczniów 15 szkół podstawowych kl. V i VI i 992 uczniów 13 szkół gimnazjalnych.

W ramach realizacji programu w Szkole Podstawowej w Żerkowie zorganizowana została impreza prozdrowotna pod hasłem „Dziękuję NIE” dla uczniów klas V i VI szkół podstawowych z terenu Miasta i Gminy Żerków.

Impreza zorganizowana została przez szkolną służbę zdrowia i kadrę pedagogiczną przy wsparciu finansowym ze strony UM i G w Żerkowie - Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz PSSE w Jarocinie.

Fot. Nr 8 Impreza prozdrowotna pod hasłem „Dziękuję NIE” Szkoła Podstawowa w Żerkowie

W 2014 r. kontynuowano realizację Projektu „**Profilaktyczny Program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od tytoniu, alkoholu i innych środków psychoaktywnych**” współfinansowanego w ramach Szwajcarsko - Polskiego Programu Współpracy.

W ramach realizacji Projektu zorganizowano 3 punkty informacyjno-edukacyjne, w których pracownik Stanowiska Pracy do Spraw Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia zainteresowanym osobom przeprowadzał pomiar zawartości tlenku węgla w wydychanym powietrzu przy użyciu smokerlyzera oraz przekazywał materiały edukacyjne.

Fot. Nr 9 Punkt informacyjno-edukacyjny w Bibliotece Publicznej Gminy Kotlin w Kotlinie

Fot. Nr 10 Punkt informacyjno-educacyjny w ZSP nr 2 w Jarocinie podczas Światowego Dnia Rzucania Palenia

Fot. Nr 11 Punkt informacyjno-educacyjny w PSSE w Jarocinie podczas „Dni otwartych”

Przeprowadzono szkolenie realizatorów programu edukacyjnego „ARS, czyli jak dbać o miłość?” realizowanego w szkołach ponadgimnazjalnych.

Fot. Nr 12 Szkolenie realizatorów programu edukacyjnego „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

VIII.2.3. Promocja zdrowego stylu życia w zakresie zdrowego żywienia i aktywności fizycznej - realizacja programu edukacyjnego pt. „Trzymaj Formę!”

W roku 2014 kontynuowana była realizacja programu „Trzymaj Formę!” zainicjowanego przez Główny Inspektorat Sanitarny we współpracy ze Stowarzyszeniem „Polska Federacja Producentów Żywności”, którego celem jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej oraz ich rodziców poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety.

Programem objęte są wszystkie szkoły gimnazjalne - 18 placówek - 1307 uczniów.

Szkoły realizujące program otrzymały materiały edukacyjne i pomoce dydaktyczne do prowadzenia zajęć z uczniami.

W ramach realizacji programu w czerwcu 2014 r. w Zespole Szkół Nr 3 w Jarocinie na boisku "Orlik" odbył się III Turniej Piłki Nożnej pod hasłem "Trzymaj Formę", w którym udział wzięły 4 drużyny z 4 szkół gimnazjalnych. Turniej zorganizowany został przez nauczycieli wychowania fizycznego Zespołu Szkół Nr 3 w Jarocinie w celu propagowania wśród młodzieży zdrowego stylu życia i motywowania ich do aktywności fizycznej.

Fot. Nr 13 Impreza prozdrowotna pod hasłem „Trzymaj formę – żyj zdrowo”- ZS nr 3 w Jarocinie

VIII.2.4. Światowy Dzień Zdrowia -7 kwietnia 2014 r.

Światowy Dzień Zdrowia w 2014 r. obchodzony był pod hasłem „Choroby wektorowe”. W ramach promowania działań prozdrowotnych w środowisku tematyka ŚDZ uwzględniona została w konkursie powiatowym pod hasłem „Nieśmy pomoc” zorganizowanym dla uczniów szkół gimnazjalnych w Zespole Szkół Przyrodniczo-Biznesowych w Tarcach.

VIII.2.5. Profilaktyka chorób nowotworowych – współpraca z Wielkopolskim Centrum Onkologii w ramach dystrybucji do podmiotów leczniczych materiałów informacyjnych promujących udział kobiet w wieku lat 50-69 w Populacyjnym Programie Wczesnego Wykrywania Raka Piersi oraz współpraca w ramach konkursu fotograficznego pod hasłem „Dbam o swoje piersi” ogłoszonego w ramach obchodów Europejskiego Dnia Walki z Rakiem Piersi.

VIII.3. Zagadnienia problemowe zainicjowane przez Wojewódzką Stację Sanitarno - Epidemiologiczną w Poznaniu i Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Jarocinie:

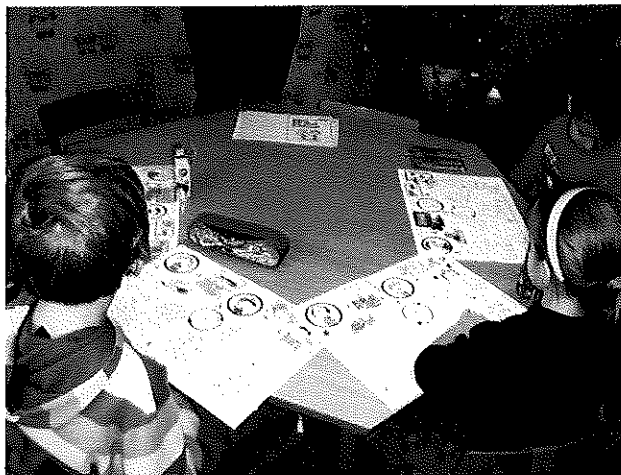
VIII.3.1. Program edukacyjny "Moje Dziecko Idzie do Szkoły"

W roku 2014 kontynuowana jest realizacja autorskiego programu pracowników Oddziału Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu. Celem programu jest ukształtowanie prawidłowych nawyków i umiejętności prozdrowotnych wśród uczniów oraz podniesienie poziomu wiedzy rodziców na temat wybranych elementów zdrowego stylu życia, uświadomienie rodzicom ich roli w kształtowaniu prawidłowych nawyków prozdrowotnych, zainteresowanie rodziców zdrowiem ich dzieci i czynnikami wpływającymi na jego zachowanie, przekonanie rodziców o słuszności podejmowanych działań profilaktycznych w domu i środowisku szkolnym. Adresatami programu są dzieci 5 i 6 letnie oraz ich rodzice. W 2014 r. programem objętych zostało 1240 dzieci oraz ich rodzice.

Realizatorami programu w placówkach nauczania i wychowania jest kadra pedagogiczna i szkolna służba zdrowia. WSSE w Poznaniu zapewniła materiały edukacyjne dla rodziców i dzieci.

W ramach realizacji programu przeprowadzono konkurs plastyczny pod hasłem „Jak dbać o zdrowie” w Szkole Podstawowej w Lubini Małej.

Fot. Nr 14 konkurs plastyczny „Wiem jak dbać o zdrowie” – Szkoła Podstawowa w Lubini Małej

VIII.3.2. Projekt PL0432 „Bądźmy zdrowi, wiemy - więc działamy”

W roku 2014 kontynuowana jest realizacja Projektu „Bądźmy zdrowi - wiemy, więc działamy”, który jest Projektem informacyjno-edukacyjnym współfinansowanym z Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Bezpośrednim celem Projektu jest zmniejszenie liczby dzieci i młodzieży narażonych na nadwagę, otyłość i choroby dietozależne na terenie województwa wielkopolskiego, a celem ogólnym jest poprawa stanu zdrowia populacji dzieci i młodzieży w Polsce.

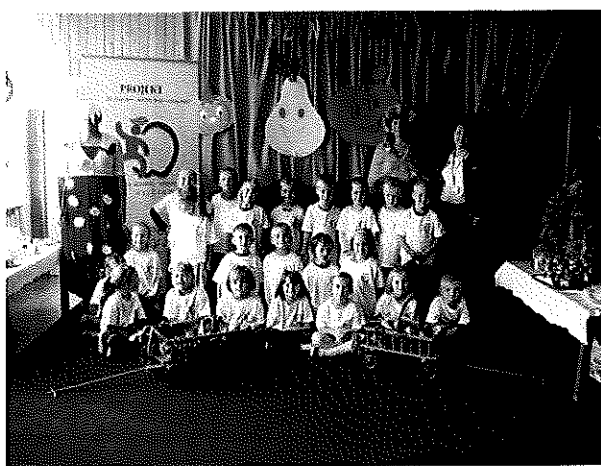
Adresaci Projektu to dzieci 5-6-letnie oraz ich rodzice, młodzież szkół gimnazjalnych oraz ich rodzice; społeczeństwo. Projektem objętych zostało 1240 dzieci 5-6-letnich oraz 1307 uczniów szkół gimnazjalnych.

Szkoły realizujące Projekt otrzymały pomoce dydaktyczne dla realizatorów programu.

W 2014r. w ramach realizacji Projektu zorganizowane zostały 2 festyny prozdrowotne pod hasłem „Bądźmy zdrowi - wiemy, więc działamy” w Niepublicznym Przedszkolu „Promyczek” w Jarocinie i w Publicznym Przedszkolu Nr 6 „Jarzębinka” w Jarocinie

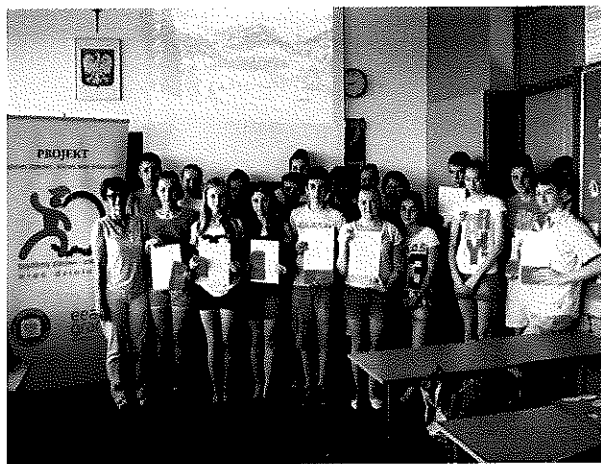

*Fot. Nr 15 Festyn pod hasłem „Bądźmy zdrowi - wiemy, więc działamy”
w Niepublicznym Przedszkolu „Promyczek” w Jarocinie*

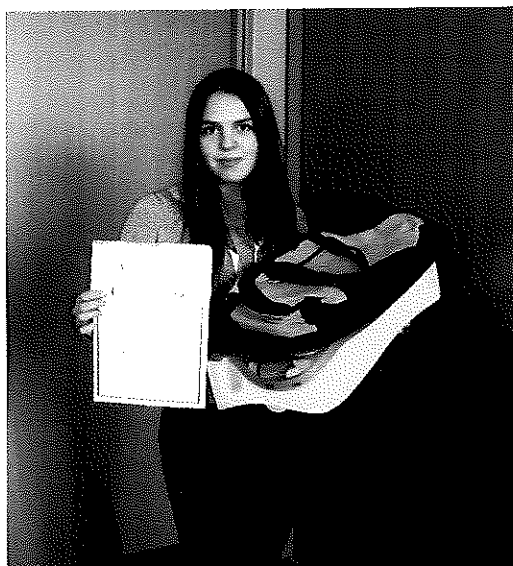
*Fot. Nr 16 Festyn pod hasłem „Bądźmy zdrowi - wiemy, więc działamy”
w Publicznym Przedszkolu nr 6 „Jarzębinka” w Jarocinie*

Przeprowadzono również szkolenie na temat „Znaczenie prawidłowego odżywiania i aktywności fizycznej w zachowaniu zdrowia dzieci i młodzieży” dla uczniów Gimnazjum w Żerkowie.

Fot. Nr 17 Szkolenie dla młodzieży - Gimnazjum w Żerkowie

Przeprowadzono również etap powiatowy konkursu plastycznego na plakat pod hasłem „Bądźmy zdrowi” skierowanego do uczniów szkół gimnazjalnych klas I-III. W konkursie udział wzięło 9 szkół gimnazjalnych.

Fot. Nr 18,19 Wiktorja Biadaszkiewicz - Laureatka I nagrody etapu powiatowego konkursu „Bądźmy zdrowi”

VIII.4 Inne przedsięwzięcia zrealizowane z inicjatywy PSSE

VIII.4.1. Profilaktyka zatruc grzybami i chorób przenoszonych przez kleszcze - wspólnie z grzyboznawcą PSSE Jarocin przeprowadzono dla uczniów klas IV Szkoły Podstawowej nr 2 w Jarocinie zajęcia edukacyjne pod hasłem „Bezpieczne grzybobranie” i „Sezon na kleszcze - szczepimy wiedzę!”. Uczniowie zapoznani zostali z podstawowymi gatunkami grzybów, zasadami bezpiecznego grzybobrania oraz w jaki sposób należy chronić się przed kleszczami i jakie choroby przenoszą kleszcze. Informacje przekazane zostały w formie wykładu, prezentacji multimedialnej oraz filmu edukacyjnego. Każdy uczeń otrzymał pakiet materiałów edukacyjnych związanych z tematyką wykładu.

VIII.4.2. Profilaktyka wszawicy - prowadzono akcję informacyjną wśród dyrektorów placówek nauczania i wychowania oraz pracowników szkolnej służby zdrowia na temat postępowania w przypadku wykrycia wszawicy.

VIII.4. Podsumowanie:

1. PSSE w Jarocinie przeprowadza systematycznie monitoring i ocenę poszczególnych edycji w/w przedsięwzięć prozdrowotnych.
2. Programy edukacyjne i akcje prozdrowotne realizowane są przy szerokiej współpracy środowiskowej.

IX. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

IX.1. Do głównych zadań zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2014 roku należało:

- uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych,
- uzgadnianie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych,
- kontrolowanie obiektów w trakcie realizacji oraz przeprowadzanie wizji lokalnych,
- wydanie opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- wydawanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby - co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

IX.2. W 2014 roku:

- uzgodniono pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych 48 dokumentacji projektowych, w tym:
 - pozytywnie bez zastrzeżeń - 48,
 - pozytywnie z zastrzeżeniami - 0,
 - negatywnie - 0,
- wzięto udział w 43 odbiorach, z czego 4 dotyczyły zakładów żywności i żywienia. Odbierane obiekty wykonane zostały w oparciu o projekty budowlane w 19 przypadkach zaopiniowane przez rzeczoznawcę oraz w 14 przypadkach przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jarocinie. W 10 przypadkach projekty nie posiadały uzgodnień pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych. Nie stwierdzono rażących naruszeń przepisów w projektach zaopiniowanych przez rzeczoznawców ds. sanitarno-higienicznych.

Do najczęściej zauważanych usterek w trakcie odbiorów można zaliczyć:

- brak wentylacji lub jej wadliwe bądź złe wykonanie,
- rozbieżności w stosunku do dokumentacji,
- zbyt mała ilość punktów zaopatrzenia w wodę,
- zmiany w technologii.

- uzgodniono środowiskowe uwarunkowania zgody na realizację dla 8 przedsięwzięć. Uzgodnienia dotyczyły takich przedsięwzięć jak: fermy drobiu, trzody chlewnej i bydła, budowy zespołu elektrowni wiatrowych i biogazowni.
- uzgodniono:
 - 2 projekty miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
 - 1 zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.
- wydano 42 opinie co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby - co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, w tym :
 - wymagano przeprowadzenia postępowania i określono zakres raportu w 7 sprawach,
 - odstąpiono od wymagań wykonania raportu w 35 sprawach,
- wydano opinie sanitarne:
 - pomieszczeniach i urządzeniach podmiotów wykonujących działalność leczniczą
 - ambulatoryjną - 8
 - imprezach masowych - 5
 - klubach dziecka - 1
 - o regulaminie utrzymania czystości i porządku w gminie - 3
 - schronisku młodzieżowym - 1.

ZAKOŃCZENIE

W 2014 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie wraz z Powiatową Stacją Sanitarно-Epidemiologiczną realizował zadania związane ze sprawowaniem zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, prowadzeniem działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej oraz oświatowo-zdrowotnej.

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Jarocinie było 1171 obiektów. Przeprowadzono 1544 kontrole i 51 wizytacji. Wydano ogółem 385 decyzji (w tym 224 decyzje merytoryczne oraz 161 decyzji płatniczych), a także 15 postanowień. Nałożono 16 mandatów karnych na kwotę 3750 zł. W ramach nadzoru wykonano ogółem 819 badań (260 oznaczeń fizycznych oraz 559 oznaczeń mikrobiologicznych).

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Jarocinie

mgr Bogdan Oleśków

Opracowano:

w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jarocinie

Zdjęcia:

Fot. Nowe pomieszczenie sanitarnohigieniczne w SP w Golinie	Zdjęcie wykonał: Urszula Kowalczyk – Dyrektor SP w Golinie
Fot. Plac zabaw przy Zespole Szkół w Wilkowie	Zdjęcie wykonał: Dorota Datko – pracownik PSSE w Jarocinie
Fot. Uczestnicy szkolenia „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia-kontra HIV”- Zespół Szkół Przyrodniczo-Biznesowych w Tarcach	Zdjęcie wykonał: Magdalena Mróz-Radoms – pracownik PSSE w Jarocinie
Fot. Uczestnicy konkursu plastycznego ”Bezpieczne Walentynki 2014” wraz z organizatorami - Zespół Szkół Przyrodniczo-Biznesowych w Tarcach	Zdjęcie wykonał: Magdalena Mróz-Radoms – pracownik PSSE w Jarocinie
Fot. Praca konkursowa uczennicy Zespołu Szkół w Rusku Katarzyny Sowińskiej - I miejsce w etapie powiatowym konkursu „Bądź odporny na HIV”	Zdjęcie wykonał: Magdalena Mróz-Radoms – pracownik PSSE w Jarocinie
Fot. Zajęcia warsztatowe dotyczące profilaktyki HIV/AIDS w Gimnazjum nr 1 w Jarocinie	Zdjęcie wykonał: Magdalena Mróz-Radoms – pracownik PSSE w Jarocinie
Fot. Praca konkursowa uczennicy Szkoły Podstawowej w Mieszkowie- I miejsce w etapie powiatowym konkursu "Palić, nie palić - oto jest pytanie?"	Zdjęcie wykonał: Magdalena Mróz-Radoms – pracownik PSSE w Jarocinie
Fot. Uczestnicy szkolenia „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia - kontra tytoń” - Zespół Szkół w Wilkowie	Zdjęcie wykonał: Magdalena Mróz-Radoms – pracownik PSSE w Jarocinie
Fot. Przemarsz antynikotynowy „Nie pal stokrotnie proszę”- Publiczne Przedszkole Nr 1 w Jarocinie	Zdjęcie wykonał: Magdalena Mróz-Radoms – pracownik PSSE w Jarocinie
Fot. Impreza prozdrowotna pod hasłem „Dziękuję NIE” Szkoła Podstawowa w Żerkowie	Zdjęcie wykonał: Magdalena Mróz-Radoms – pracownik PSSE w Jarocinie
Fot. Punkt informacyjno-edukacyjny w Bibliotece Publicznej Gminy Kotlin w Kotlinie	Zdjęcie wykonał: Magdalena Mróz-Radoms – pracownik PSSE w Jarocinie
Fot. Punkt informacyjno-edukacyjny w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 w Jarocinie podczas obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia	Zdjęcie wykonał: Magdalena Mróz-Radoms – pracownik PSSE w Jarocinie
Fot. Punkt informacyjno-edukacyjny w PSSE w Jarocinie podczas „Dni otwartych”	Zdjęcie wykonał: Magdalena Mróz-Radoms – pracownik PSSE w Jarocinie
Fot. Szkolenie realizatorów programu edukacyjnego „ARS, czyli jak dbać o miłość?”	Zdjęcie wykonał: Magdalena Mróz-Radoms – pracownik PSSE w Jarocinie
Fot. Impreza prozdrowotna pod hasłem „Trzymaj formę – żyj zdrowo”- ZS nr 3 w Jarocinie	Zdjęcie wykonał: Magdalena Mróz-Radoms – pracownik PSSE w Jarocinie
Fot. konkurs plastyczny „Wiem jak dbać o zdrowie” – Szkoła Podstawowa w Lubini Małej	Zdjęcie wykonał: Magdalena Mróz-Radoms – pracownik PSSE w Jarocinie
Fot. Festyn pod hasłem „Bądźmy zdrowi - wiemy, więc działamy” w Niepublicznym Przedszkolu „Promyczek” w Jarocinie	Zdjęcie wykonał: Magdalena Mróz-Radoms – pracownik PSSE w Jarocinie
Fot. Festyn pod hasłem „Bądźmy zdrowi - wiemy, więc działamy” w Publicznym Przedszkolu nr 6 „Jarzębinka” w Jarocinie	Zdjęcie wykonał: Magdalena Mróz-Radoms – pracownik PSSE w Jarocinie
Fot. Szkolenie dla młodzieży - Gimnazjum w Żerkowie	Zdjęcie wykonał: Magdalena Mróz-Radoms – pracownik PSSE w Jarocinie
Fot. Wiktoria Biadaszkiewicz - Laureatka I nagrody etapu powiatowego konkursu „Bądźmy zdrowi”	Zdjęcie wykonał: Magdalena Mróz-Radoms – pracownik PSSE w Jarocinie